

รายงานการประชุมพฤษสภา
ครั้งที่ ๘/๒๕๕๐ (สามัญ) ชุดที่ ๑
วันอังคารที่ ๑๕ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐
ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๑๔.๒๐ นาฬิกา

ประธาน พฤษสภา: วันชัย
สมาชิกมาประชุม ๔๒ คน เป็นองค์
ประชุมแล้ว ข้าพเจ้าขอเปิดประชุมต่อไป

เรื่องที่ ๑ ที่ข้าพเจ้าจะแจ้งให้ท่าน
ทราบก็คือ เรื่องหนังสือสัญญาแลกเปลี่ยน
ระหว่างไทยกับเนเธอร์แลนด์
เสนอให้ทราบ

แถลงการณ์

เนื่องจากความสัมพันธ์ทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์ได้สะท้อนถึงหลักการสงครามระหว่างเนเธอร์แลนด์กับญี่ปุ่น รัฐบาลเนเธอร์แลนด์จึงได้ส่งคณะผู้แทนทางทูตมาเจรจากับรัฐบาลสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพื่อกลับเจริญสัมพันธ์ไมตรีระหว่างประเทศทั้งสองดังเดิม

ในการนี้ ฝ่ายเนเธอร์แลนด์ได้แสดงความปรารถนาที่จะกลับคืนสัมพันธ์ไมตรีเป็นอย่างดีกับประเทศไทย โดยคำนึงถึงเจตนาอันดีของไทยในการที่ได้ให้ความช่วยเหลือแก่เชลยศึกเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทยตลอดเวลาสงคราม กับการต้อนรับและการอำนวยความสะดวก แก่คนชาติ เนเธอร์แลนด์ ที่หลบภัย จากชาวเข้ามา พำนัก อยู่ในประเทศไทยด้วยน้ำใจอันกว้างขวาง ในส่วนรัฐบาลไทยนั้น ก็พร้อมที่จะกลับคืนมาซึ่งสัมพันธ์ไมตรีอันเคยมีมากับสหประชาชาติ และร่วมมือเต็มที่ทุกทางกับสหประชาชาติในการสถาปนาเสถียรภาพของโลก ตามพระบรมราชโองการประกาศสันติภาพวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๔๘๘ นั้นด้วย จึงได้ดำเนินการเจรจากับผู้แทนทางทูตฝ่ายเนเธอร์แลนด์

บัดนี้ การเจรจาได้เสร็จลงแล้ว และทั้งสองฝ่ายได้ทำความตกลงกันกลับสถาปนาความสัมพันธ์ทางมิตรภาพ และความสัมพันธ์ ทางการทูต และทางเศรษฐกิจต่อกันโดยได้มีการแลกเปลี่ยนหนังสือกันไว้แล้ว มีข้อกำหนดว่าในการกลับเจริญสัมพันธ์ไมตรีเป็นปกติระหว่างประเทศทั้งสองนี้ ให้ถือว่าสนธิสัญญาและอนุสัญญาที่ใช้อยู่ก่อนสงครามเป็นอันคงใช้ต่อไป และในเรื่องทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทยนั้น หากในกรณีอื่นเป็นผลจากสงคราม ได้รับความเสียหายเนื่องจากการกระทำของรัฐบาลไทย ก็จะพิจารณาค่าเรียกร้องซึ่งเสนอมาตามทางการทูต โดยอาศัยหลักแห่งความเป็นธรรมและความยุติธรรม นอกจากนี้ ยังมีข้อ

LIRT

๘๒๘

กำหนดในเรื่องการช่วยเหลือในการกลับสถาปนาความมั่นคง ระหว่างประเทศและสวัสดิภาพทางเศรษฐกิจทั่วไปเพื่อบรรเทาผลแห่งสงคราม เรื่องการขนส่งทางอากาศฝ่ายพลเรือน เรื่องการรักษาที่ฝั่งศพ สงครามของเนเธอร์แลนด์และเรื่องการจัดกุมบุคคลที่ได้กระทำอาชญากรรมสงครามด้วย

เป็นอันว่า ความสัมพันธ์ทางไมตรีระหว่างประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์ได้กลับคืนมีดังเดิมแล้ว และทั้งสองฝ่ายจะได้ดำเนินการแลกเปลี่ยนผู้แทนทางทุกคนต่อไป

สำนักนายกรัฐมนตรี

ที่สามัญ ๘/๒๕๕๐

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภา

๑๑ กรกฎาคม ๒๕๕๐

เรื่อง หนังสือแลกเปลี่ยนระหว่างไทยกับเนเธอร์แลนด์

จาก เลขาธิการรัฐสภา

ถึง สมาชิกวุฒิสภา

ตัวกรมเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ส่ง หนังสือ แลกเปลี่ยน ระหว่างไทยกับเนเธอร์แลนด์ มาเพื่อเสนอวุฒิสภาเพื่อทราบ ฉะนั้น จึงขอเสนอมาพร้อมกับหนังสือนี้ และเรื่องนี้ได้เสนอให้สภาผู้แทนทราบแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

เจริญ ปัทมโร

(นายเจริญ ปัทมโร)

Ministry of Foreign Affairs,
Saranrom Palace,
30 th January, 1947

Monsieur le Conseiller,

I have the honour to propose that an agreement shall be concluded between the Government of Siam on the one hand and the Government of the Netherlands on the other for the resumption of normal friendly relations and the re-establishment of deplomatic intercourse, which have been interrupted by the recent war between the Netherlands and Japan, under the following terms:—

1. The Government of Siam and the Government of the Netherlands agree to regard as continued in force between them the following treaties and convention:

- a) The Consular Convention of the 1st of April 1867.
- b) The Treat of Judicial Settlement and Conciliation of the 27 th of October 1928.
- c) The Treaty of Friendship, Commerce and Navigation of the 1st of February 1938 which specifically provides for "most favourable nation treatment" and prescribes the measures essential to the maintenance and development of import and export trade between the two countries as well as the mintenance of socond neighbourly olioy in all matters of mutual or general interest. It is understood that both Governments will give sympathetic consideration to the restoration, where reasenably feasible, of facilities previously enjoyed, and will favour as far as possible the establishment of new commercial, industrial, shipping and other enterprises by their respective subjects.

The Siamese Government recognise that where, as a consequence of the war, Netherlands properties, rights and interest in Siam have suffered any loss, damage or injury through the actions, omissions

Monsieur A.J.D. Steenstra Toussaint,

Netherlands Plenipotertiary,

Head of the Netherlands Diplomatic Delegation,

BANGKOK.

LI RT

or negligence of the Siamese Government, their officers or subjects the Siamese Government will assume liability. The claims shall be presented through diplomatic channels the settlement shall be based on the principles of equity and Justice and not less favourable than that accorded any other nation.

2. Desirous to play their full part in mitigating the effects of the war during which the diplomatic relation between the two countries have been interrupted, the Government of Siam and the Government of the Netherlands will take such measures as may be designed to assist in the restoration of international security and general economic welfare.

3. In regard to civil air transportation, both Governments shall accord to the companies of the other country, on a basis of reciprocity, the rights and facilities now enjoyed, pending the early conclusion of an aviation agreement.

4. As evidence of their friendly attitudes towards the Netherlands, the Government of Siam are prepared to consider sympathetically proposals for the maintenance and future care of Netherlands war graves in Siam.

5. The Government of Siam agree to render all possible assistance, within the limits permitted by local law, in the apprehension of persons within their jurisdiction reasonably suspected of having committed war crimes against the subjects of the Netherlands.

Should this proposal be acceptable to the Government of the Netherlands, I have the honour further to propose that this Note and your reply to the above effect shall be regarded as constituting and placing upon record the agreement reached between our two Governments.

I avail myself of this opportunity, Monsieur le Conseiller, to express to you the assurance of my high consideration.

Dirack Jayanama
Minister of Foreign Affairs.

LIRT

NETHERLANDS DIPLOMATIC
DELEGATION

Bangkok, January 30th 1947.

Monsieur le Ministre,

I have the honour to acknowledge the receipt of Your Excellency's Note of today's date reading as follows:

"I have the honour to propose that an agreement shall be concluded between the Government of Siam on the one hand and the Government of the Netherlands on the other for the resumption of normal friendly relations and the re-establishment of diplomatic intercourse, which have been interrupted by the recent war between the Netherlands and Japan, under the following terms:

1. The Government of Siam and the Government of the Netherlands agree to regard as continued in force between them the following treaties and conventions:

- a) The Consular Convention of the 1st of April 1867.
- b) The Treaty of Judicial Settlement and Conciliation of the 27th of October 1926.
- c) The Treaty of Friendship Commerce and Navigation of the 1st of February 1938 which specifically provides for "most favoured nation treatment" and prescribes the measures essential to the maintenance and development of import and export trade between the two countries.

His Excellency
Nai Direck Jayanama
Minister of Foreign Affairs
Saranrom Palace
BANGKOK

as well as the maintenance of a good night, bourly policy in all matters of mutual or general interest. It is understood that both Governments will give sympathetic consideration to the restoration, where reasonably feasible, of facilities previously enjoyed, and will favour as far as possible the establishment or new commercial, industrial, shipping and other enterprises by their respective subjects.

The Siamese Government recognise that where, as a consequence of the war, Netherlands properties, rights and interests in Siam have suffered any loss, damage or injury through the actions, omissions or negligence of the Siamese Government, their officers or subjects, the Siamese Government will assume liability. The claims shall be presented through diplomatic channels; the settlement shall be based on the principles of equity and justice and not less favourable than that accorded any other nation.

2. Desirous to play their full part in mitigating the effects of the war during which the diplomatic relations between the two countries have been interrupted, the Government of Siam and the Government of the Netherlands will take such measures as may be designed to assist in the restoration of international security and general economic welfare.

3. In regard to civil air transportation, both Governments shall accord to the companies of the other country, on a basis of reciprocity, the rights and facilities now enjoyed, pending the early conclusion of an aviation agreement.

4. As evidence of their friendly attitude towards the Netherlands, the Government of Siam is prepared to consider sympathetically proposals for the maintenance and future care of Netherlands war graves in Siam.

5. The Government of Siam agree to render all possible assistance, within the limits permitted by local law, in the apprehension of persons within their jurisdiction reasonably suspected of having committed war crimes against the subjects of the Netherlands.

LIART

Should this proposal be acceptable to the Government of the Netherlands, I have the honour further to propose that this Note and your reply to the above infact shall be regarded as constituting and placing upon record the agreement reached between our tow Governments.

In reply, I have the honour to inform Your Excellency that the Government of the Netherlands agree to the above proposals.

This Note and Your Excellency's Note under reference shall be regarded as constituting and placing on record the agreement reached in this matter.

I avail myself of this opportunity, Monsieur le Ministre, to express to Your Excellency the assurance of my highest consideration.

A. J. D. Steenstra Toussaint.
Netherlands Plenipotentiary.

NETHERLANDS DIPLOMATIC
DELEGATION.

Bangkok, January 30 th 1947.

Monsieur le ministre'

Upon exchanging notes to-day with Your Excellency by which the ties of friendship' diplomatic relations and the bonds of economic intercourse between our two countries have been renewed, I have the honour to inform Your Excellency that in view of the extraordinary circumstances tending to hamper the normal re-establishment of import and export trade between the territories of the respective countries, the Netherlands Government would much appreciate an understanding with the Government of Siam on the following points:

1. As long as foreing exchange regulations in Siam are necessary and, therefore, the trade between Siam and Netherlands territories in Europe, Asia and America, is dependent on the issurance of licenses, the Siamese Government will give due consideration to applications concerning this trade and a treatment on a basis no less favourable than the treatment accorded to applications for trade between Siam and any other country.

2. Inasmuch as the export of rice and other produce will be influenced or controlled by the Siamese Government, a fair share of the exportable quantities will be made available for export to Netherlands territories.

3. The Netherlands Government have taken note that in regard to tin and rubber, the Siamese Government have undertaken to participate in any general international arrangements.

I shall appreciate to be advised by Your Excellency whether the terms of the above understanding will meet with the approval of your Government.

I avail myself of this opportunity, Monsieur le Ministre, to renew to Your Excellency the assurance of my highest consideration.

(Signed) A.J.D. Steenstra Toussaint
Netherlands Plenipotentiary.

His Excellency
Nai Direck Jayanâma
Minister of Foreign Affairs
Saranrom Palace
BANGKOK

No. 992/2490

Ministry of Foreign Affairs,
Saranrom Palace,
30 th January, 1947.

Mohsieur le Conseiller,

I have the honour to acknowledge the receipt of your letter of today's date in regard to the exchange of letters by which the ties of friendship, the diplomatic relations and the bonds of economic intercourse between our twocountries have been renewed and in regard to the three points on which your Government desires clasification

In reply, I have the honour to inform you of the understanding of my Government in regard to the three points as follows:—

1. The Exchange Control accords due consideration to all applications for import and export permits with the objective of expediting and expanding exports for the foreign exchange necessary to import those commodities needed for the rehabilitation of the country and of facilitating the largest possible volume, with the shortest possible delay, of commodities essential to the early reconstitution of the normal surplus economy of Siam. Applications for import and export permits from Netherlands firms other be dealt with on exactly the same basis as those from firms of will nationalities.

2. The export of rice is now regulated by allocations made by the International Emergency Food Council over which Siam has no control. when this international control is terminated, the exports of rice as well as of other products not under international allocation will be governed by such regulations as the Government of Siam may institute, subject, in the case of the Netherlands, to the provisions of the penultimate paragraph of Article (b)

Monsieur A.J.D. Steenstra Toussaint,
Netherlands Plenipotentiary,
Head of the Netherlands Diplomatic Celegation,
BANGKOK.

LIRT

of the Treaty of Friendship, Commerce and Navigation, the validity of which is now recognised, and which provides that "In the event of any form of quantitative limitation being established for the importation or exportation of articles restricted, each of the High Contracting Parties agrees to grant equitable quotas for the importation from or exportation to the territories of the other Party of restricted goods which may be authorized for importation or exportation."

3. In the matter of tin and rubber the Siamese Government have undertaken to participate in any general international arrangement which conforms with such principles regarding commodity arrangements as may be agreed by the United Nations Organisation or its Economic and Social Council.

I avail myself of this opportunity, Monsieur le Conseiller, to renew to you the assurance of my high consideration.

A
Direck Jayanama
Minister of Foreign Affairs

๓๐ มกราคม ๑๙๕๗

ท่านที่ปรึกษา

ข้าพเจ้าขอเสนอว่า จะได้ทำความตกลงกันระหว่างรัฐบาลไทยฝ่ายหนึ่งกับ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อกลับคืนความสัมพันธ์ทางมิตรภาพปกติและ กลับสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งได้สะดุดหยุดลงโดยการสงครามเมื่อเร็วๆ นี้ ระหว่างเนเธอร์แลนด์กับญี่ปุ่นตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- ๑) รัฐบาลไทยและรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ตกลงถือว่าสนธิสัญญาและอนุสัญญา ดังต่อไปนี้เป็นอันคงใช้อยู่ระหว่างกันต่อไป
 - ก) อนุสัญญาการกงสุลฉบับวันที่ ๑ เมษายน ค.ศ. ๑๘๖๗
 - ข) สนธิสัญญาการระงับคดีทางศาลและการประนอม ฉบับวันที่ ๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๗
 - ค) สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ ฉบับวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๐ ซึ่งมีบทบัญญัติไว้โดยเฉพาะในเรื่อง "ผลปฏิบัติอย่างซาคักที่ได้รับ อนุเคราะห์ยิ่ง" และกำหนดกระบวนการที่จำเป็นเพื่อรักษาไว้และส่งเสริมการค้า และข่าออกระหว่างประเทศทั้งสอง กับการรักษานโยบายฐานเพื่อนบ้านที่ดีในบรรดา เรื่องที่ปวงเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งกันและกัน หรือผลประโยชน์ทั่วไป เป็นที่เข้าใจ ว่ารัฐบาลทั้งสองจะได้ให้การพิจารณาอย่างเห็นอกเห็นใจในการคืนความสะดวกที่เคยมี

นาย เอ.เจ.ดี. สตินสตรา ทูลแหงค์

ผู้มีอำนาจเต็มฝ่ายเนเธอร์แลนด์

หัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูตเนเธอร์แลนด์

กรุงเทพฯ

LIRT

อยู่ก่อนแล้วนั้น เท่าที่จะปฏิบัติได้ตามสมควร และจะอนุเคราะห์การที่คนในบังคับ
 ของตนแต่ละฝ่ายจะจัดตั้งการบูรณาการพาณิชย์ การอุตสาหกรรมการเรือ และอื่น ๆ
 เท่าที่จะกระทำได้

รัฐบาลไทยยอมรับนับถือว่า หากในกรณีอันเป็นผลแห่งสงครามทรัพย์สินสิทธิ
 และผลประโยชน์ของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทย ได้รับความวินาศ บุกสลายหรือ
 เสียหายเนื่องจากการกระทำ ตะเวน หรือประมาทเดินเรือของรัฐบาลไทย เจ้าหน้าที่
 หรือคนในบังคับไทย รัฐบาลไทยจะรับผิดชอบ คำเรียกร้องจะได้เสนอมาตามทางการทูต
 การระงับกรณีจะได้อาศัยหลักแห่งความเป็นธรรมและความยุติธรรม และเป็นการ
 อนุเคราะห์ ไม่น้อยกว่าที่ได้ให้แก่ชาติอื่นใด

๒. โดยความปรารถนาที่จะเข้ามีส่วนอย่างเต็มที่ในการ บรรเทาผลแห่งสงคราม
 ซึ่งในระหว่างนั้นความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศทั้งสองได้ระงับหยุดลง รัฐ-
 บาลไทยและรัฐบาลเนเธอร์แลนด์จะได้จัดกระบวนการอันมีความมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือ
 ในการกลับสถาปนาความมั่นคงระหว่างประเทศและสวัสดิภาพทางเศรษฐกิจทั่วไป

๓. ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศฝ่ายพลเรือน รัฐบาลทั้งสองจะได้
 ให้สิทธิและความสะดวกที่มีอยู่แล้ว ณ บัดนี้ แก่บริษัทของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง โดย
 อาศัยมูลฐานแห่งการถ้อยที ถ้อยปฏิบัติต่อกันใน ระหว่างที่จะได้กระทำความตกลงการ
 บินกันโดยเร็ว

๔. เพื่อเป็นพยานแห่งทำที่อันไมตรีต่อเนเธอร์แลนด์ รัฐบาลไทย พร้อมทั้งจะ
 พิจารณาด้วยความเห็นอกเห็นใจในข้อเสนอเพื่อการรักษาและการ ดูแลในภายหน้าแห่ง
 ที่ฝังศพสงครามของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทย

๕. รัฐบาลไทย ตกลง จะ อำนวยความ ช่วยเหลือ ทั่วปวง เท่าที่จะ ทำได้ ภายใน
 ขอบเขตที่กฎหมายท้องถิ่นอนุญาตในการจับกุมบุคคลในอำนาจศาลของตน ซึ่งต้อง
 สงสัย โดย เหตุผลอัน สมควร ว่าได้ กระ ทำอาช ญา กรรม สงคราม ต่อ คน ใน บังคับ ของ
 เนเธอร์แลนด์

LIRT

๘๘๐

ถ้ารัฐบาลเนเธอร์แลนด์สนองตามคำเสนอแล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่า ให้
ถือหนังสือฉบับนี้และหนังสือตอบของท่านมีความตามนัยข้างบนนี้ว่า เป็นการประกอบ
และทำหลักฐานความตกลงซึ่งได้กระทำกันระหว่างรัฐบาลทั้งสองของเรา

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างสูงมายังท่านที่ปรึกษา

(ลงนาม) ดิเรก ชัยนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

(คำแปล)

คณะผู้แทนทางการเนเธอร์แลนด์ กรุงเทพมหานคร ๓๐ มกราคม ๑๙๕๗
ฯ พณฯ รัฐมนตรี

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่านลงวันที่ มีข้อความดังต่อไปนี้

“ข้าพเจ้าขอเสนอว่า จะได้ทำความตกลงกันระหว่างรัฐบาลไทยฝ่ายหนึ่ง กับ รัฐบาลเนเธอร์แลนด์อีกฝ่ายหนึ่ง เพื่อกลับคืนความสัมพันธ์ทางมิตรภาพปกติและ กลับสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งได้ระงับหยุดลงโดยการสงครามเมื่อเร็ว ๆ นี้ ระหว่างเนเธอร์แลนด์กับญี่ปุ่นตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

๑. รัฐบาลไทยและรัฐบาลเนเธอร์แลนด์ตกลงถือว่า สนธิสัญญาและอนุสัญญา ดังต่อไปนี้เป็นอันคงใช้อยู่ระหว่างกันต่อไป

- ก) อนุสัญญาการกงสุลฉบับวันที่ ๑ เมษายน ๑๘๖๗
- ข) สนธิสัญญาการระงับคดีทางศาลและการประนอม ฉบับ วันที่ ๒๗ ตุลาคม ค.ศ. ๑๙๒๐
- ค) สนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์ และการเดินเรือ ฉบับ

วันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ค.ศ. ๑๙๓๘ ซึ่งมีบทบัญญัติไว้โดยเฉพาะในเรื่อง “ผลปฏิบัติอย่างซาคิตีได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง” และกำหนดกระบวนการที่จำเป็นเพื่อรักษาไว้และส่งเสริมการค้าเข้าและขาออก ระหว่างประเทศทั้งสองกับการ รักษาโยบายฐานเพื่อนบ้านที่ดีในบรรดาเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับผลประโยชน์แห่งกันและกัน หรือผลประโยชน์ทั่วไป เป็นที่เข้าใจว่า รัฐบาลทั้งสองจะได้ให้การพิจารณาอย่างเห็นอกเห็นใจในการคืนความสะดวกที่เคยมีอยู่ก่อนแล้วนั้นเท่าที่จะ ปฏิบัติได้ตามสมควร และจะอนุเคราะห์การที่คนในบังคับของตนแต่ละฝ่ายจะจัดตั้งภาระการ พาณิชย์ การอุตสาหกรรม การเรือ และอื่น ๆ เท่าที่จะกระทำได้

รัฐบาลไทยยอมรับนับถือว่า หากในกรณีอื่นเป็นผลแห่งสงครามทรัพย์สิน สิทธิ และผลประโยชน์ของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทย ได้รับความวินาศ บอบสลาย หรือเสียหายเนื่องจากการกระทำ ละเว้น หรือประมาทเลินเล่อของรัฐบาลไทย เจ้าหน้าที่หรือคนในบังคับไทย รัฐบาลไทยจะรับผิดชอบ คำเรียกร้องจะได้เสนอมาตามทางการทูต การระงับกรณีจะได้อาศัยหลักแห่งความเป็นธรรมและความยุติธรรม และเป็น การอนุเคราะห์ไม่น้อยกว่าที่ได้เห็นแก่ชาติอื่นใด

LIRT

นายคิเรก ชัยนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

กรุงเทพ ฯ

๒. โดยความปรารถนาที่จะเข้ามีส่วนร่วมอย่างเต็มที่ในการบรรเทาผลแห่งสงคราม ซึ่งในระหว่างนี้ความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศทั้งสองได้ระงับหยุดลง รัฐบาลไทยและรัฐบาลเนเธอร์แลนด์จะ ได้จัดกระบวนการอันมีความมุ่งหมายที่จะช่วยเหลือในการกลับสถาปนาความมั่นคงระหว่างประเทศและสวัสดิภาพทางเศรษฐกิจทั่วไป

๓. ในส่วนที่เกี่ยวกับการขนส่งทางอากาศฝ่ายพลเรือน รัฐบาลทั้งสองจะ ได้ให้สิทธิและความสะดวกที่มีอยู่แล้ว ณ บัดนี้ แก่บริษัทของประเทศอีกฝ่ายหนึ่ง โดยอาศัยมูลฐานแห่งการติดต่อปฏิบัติต่อกันในระหว่างที่จะได้กระทำความตกลงการ บินกันโดยเร็ว

๔. เพื่อเป็นพยานแห่งทำที่อันไมตรีค่อนเนเธอร์แลนด์ รัฐบาลไทยพร้อมที่จะ พิจารณาคำด้วยความเห็นอกเห็นใจในข้อเสนอเพื่อการรักษาและการดูแลในภาย หน้า แห่ง ที่ฝังศพสงครามของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทย

๕. รัฐบาลไทยตกลงจะอำนวยความสะดวกช่วยเหลือทั้งปวงเท่าที่จะทำได้ภายใน ขอบ เขตที่กฎหมายท้องถิ่นอนุญาตในการจับกุมบุคคลในอำนาจของตน ซึ่งต้องสงสัยโดย เหตุผลอันสมควรว่า ได้กระทำความอาชญากรรมสงครามต่อกันในบังคับของเนเธอร์แลนด์

ถ้ารัฐบาลเนเธอร์แลนด์สนองตามคำเสนอนี้แล้ว ข้าพเจ้าขอเสนอต่อไปว่า ให้ถือหนังสือฉบับนี้และหนังสือตอบของท่านมีความตามนัยข้างบนนี้ว่า เป็นการ ประกอบและทำหลักฐานความตกลงซึ่งได้กระทำกันระหว่างรัฐบาลทั้งสองของเรา”

LIRT

ในการตอบ ข้าพเจ้าขอแจ้งความแก่ ฯ พณ ฯ ว่า รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ตกลง
ตามข้อเสนอข้างต้นนี้

หนังสือและหนังสือของ ฯ พณ ฯ ที่กำลังอ้างถึงนี้จะถือว่าการประกอบและ
ทำหลักฐานความตกลงซึ่งได้กระทำกันในเรื่องนี้

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง ฯ พณ ฯ

(ลงนาม) เอ. เจ. ดี. สตินส์ตรา ทุล์แบงต์

ผู้มีอำนาจเต็มฝ่ายเนเธอร์แลนด์

(คำแปล)

คณะผู้แทนทางการทูตเนเธอร์แลนด์ กรุงเทพมหานคร ๓๐ มกราคม ๑๙๕๗
 ฯ พล ฯ รัฐมนตรี

ในการแลกเปลี่ยนหนังสือกับ ฯ พล ฯ ในวันนี้ ซึ่งทำให้กันมีมิตรสัมพันธ์ความ
 สัมพันธ์ทางการทูต และความผูกพันทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศทั้งสองของเราขึ้น
 ใหม่ขึ้นข้าพเจ้าขอแจ้งให้ ฯ พล ฯ ทราบว่า เนื่องจากเหตุการณ์อันผิดปกติซึ่งโน้ม
 ไปทางขัดขวางการกลับกระทำการค้าขาเข้าและขาออกตามปกติ ระหว่างอาณาเขต
 ประเทศแก่และฝ่าย รัฐบาลเนเธอร์แลนด์จะยินดีเป็นอันมากที่จะทำความเข้าใจกับรัฐ
 บาลแห่งประเทศไทยในจุดหัวข้อต่อไปนี้

๑. ทราบเท่าที่ข้อบังคับเรื่องการปริวรรตเงินตราแห่งต่างประเทศ ในประเทศ
 ไทยยังจำเป็นอยู่ และเพราะฉะนั้น การค้าระหว่าง ประเทศไทย กับอาณาเขต เนเธอร์แลนด์
 ในยุโรป เอเชีย และอเมริกา ยังต้องอาศัยการออกใบอนุญาตให้รัฐบาลไทยจะ
 ให้การพิจารณาโดยสมควรแก่คำขอว่าด้วยการค้านี้ และจะ ให้ผลปฏิบัติ ตามมูลฐาน
 ที่เป็นการอนุเคราะห์นั้นไม่น้อยกว่าผลปฏิบัติ ซึ่งให้แก่คำขอ เพื่อการค้าระหว่างประเทศ
 ไทยกับประเทศอื่นใด

๒. โดยเหตุที่การส่งข้าวและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ออกไปนอกประเทศนั้นรัฐบาลไทยจะ
 ใช้สิทธิพลหรือทำการควบคุมอยู่ จะจัดให้มีส่วนอันเป็นธรรมไว้ส่วนหนึ่งในปริมาณที่
 จะส่งออกไปนอกประเทศเพื่อส่งออกไปยังอาณาเขตเนเธอร์แลนด์

๓. รัฐบาลเนเธอร์แลนด์รับทราบว่าในส่วนที่เกี่ยวกับศึกและยาง รัฐบาลไทย
 ด้รับว่าจะมีส่วนร่วมข้อตกลงระหว่างประเทศทั่วไปใด ๆ แล้ว

LIRT

ข้าพเจ้าจะยินดีที่จะทราบจาก ฯ พณ ฯ ว่า ข้อกำหนดแห่งความเข้าใจข้างต้นนี้
จะได้รับความเห็นชอบของรัฐบาลของท่านหรือไม่

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างยิ่งมายัง ฯ พณ ฯ

(ลงนาม) **เอ. เจ. ดี. สตินสตรา ทูลแชงต์**
ผู้มีอำนาจเต็มฝ่ายเนเธอร์แลนด์

ฯ พณ ฯ

นายตีเรก ขัยนาน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

วังสราญรมย์

กรุงเทพฯ ฯ

๓๐ มกราคม ๑๙๕๗

ท่านที่ปรึกษา

ข้าพเจ้าขอตอบรับหนังสือของท่านลงวันที่ เกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนหนังสือ ซึ่ง
กลับให้ค่านิยมสัมพันธ์ ความสัมพันธ์ทางการทูต และความผูกสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศทั้งสองของเราขึ้นใหม่ และเกี่ยวกับจุดหัวข้อสามประการที่ รัฐบาล
ของท่านปรารถนาจะได้รับความแจ่มแจ้ง

ในการตอบข้าพเจ้าขอแจ้งให้ท่านทราบความเข้าใจของรัฐบาลของข้าพเจ้าเกี่ยว
กับจุดหัวข้อสามประการดังต่อไปนี้

๑. องค์การควบคุมการปริวรรตเงินตรา เป็นอันให้การพิจารณา โดยสมควร
แก่บรรดาข้อขอใบอนุญาตการนำเข้าและการส่งออกโดยมีวัตถุประสงค์ ที่จะเร่งและ
ขยายการส่งออกเพื่อการปริวรรตต่างประเทศที่จำเป็นแก่การส่งโภคภัณฑ์ที่ต้องการเข้า
เพื่อการบูรณะประเทศและที่จะส่งเสริมในระยะเวลาอันสั้นที่สุด ให้ได้รับปริมาณโภค
ภัณฑ์ที่จำเป็นแก่การที่ประเทศไทยจะกับฟื้นการเศรษฐกิจให้มีเหลือใช้ตามปกติได้โดย
เร็วขึ้นอย่างมากที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ ค่าขอใบอนุญาตการนำเข้าและการส่งออกจาก
ห้างของเนเธอร์แลนด์ จะได้จัดการตามมูลฐานอย่างเดียวกันกับค่าขอจ้างห้างของสัญ
ญาอื่น ๆ ทุกประการ

๒. การส่งข้าวออกไปนอกประเทศ ณ บัดนี้ เป็นไปตามระเบียบโดยการบัน
ส่วนที่คณะกรรมการอาหารในยามฉุกเฉินระหว่างประเทศได้จัดทำไว้ ซึ่งประเทศไทย
ไม่มีส่วนควบคุมเลย เมื่อการควบคุมระหว่างประเทศสิ้นสุดลงแล้ว การส่งข้าวตลอด
จนผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ซึ่งมีได้อยู่ภายใต้การบันส่วนระหว่าง ประเทศออก นอกประเทศจะ
นาย เอ. เจ. ดี. สตินสตรา หลุยส์ แซงต์

ผู้มีอำนาจเต็มฝ่ายเนเธอร์แลนด์

หัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูตเนเธอร์แลนด์

กรุงเทพฯ ฯ

LIRT

เป็นไปตามข้อบังคับที่รัฐบาลไทยตั้งขึ้น ทั้งนี้ในกรณีเนเธอร์แลนด์ก็ภายใต้บังคับบทแห่งวรรคก่อนสุดท้ายของข้อ ๘ (ข) ของสนธิสัญญาทางไมตรี พาณิชย์และการเดินเรือซึ่ง ณ บัดนี้เป็นอันยอมรับนับถือว่าสมบูรณ์แล้วและบัญญัติว่า "ในกรณีที่มิใช่ข้อจำกัดปริมาณรูปใด ๆ ทั้งบังคับแก่การนำสิ่งของที่จำกัดเข้าหรือออก

อัครภาคีผู้ทำสัญญาแต่ละฝ่ายตกลงจะให้ส่วนกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรมแก่การนำของที่จำกัดซึ่งจะได้อนุญาตให้นำเข้าหรือออกได้นั้น เข้ามาจากหรือไปยังอาณาเขตของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง"

๓. ในเรื่องเกี่ยวกับตึกและยางนั้น รัฐบาลไทยได้รับว่าจะมีส่วนร่วมในข้อตกลงระหว่างประเทศทั่วไปใด ๆ ซึ่งอนุโลมตามหลักการเกี่ยวกับข้อตกลงว่าด้วย โภคภัณฑ์ตามแต่องค์การสหประชาชาติหรือคณะมนตรีเศรษฐกิจและการสังคมแห่งองค์การนั้นจะได้ตกลงกัน

ข้าพเจ้าขอแสดงความนับถืออย่างสูงมายังท่านที่ปรึกษา

(ลงนาม) ทิเรก ชัยนาม

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

นายเดือน มุนนาค (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ): หนังสือแลกเปลี่ยนกับ เน เฮอร์ แลนด์ ซึ่ง ทางรัฐบาลขอเสนอ ให้พฤษภาคมนี้เป็น วันที่ได้กระทำกันมาตั้งแต่ต้นปี พ.ศ. ๒๔๕๐ สมัยที่คุณติเรก ชัยนามเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในการที่ได้มีหนังสือแลกเปลี่ยนกันนั้นก็เนื่องจากว่าเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๕ นั้นระหว่างประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์ความสัมพันธ์ไมตรีได้สะดุดหยุดลง โดยเนื่องจากว่าได้มีสงครามกัน เพราะฉะนั้นเมื่อต่อมาทางฝ่ายอังกฤษก็ดี ทางฝ่ายสหรัฐอเมริกาก็ดี เราก็ได้มีความสัมพันธ์ไมตรีมาแล้วตลอดจนถึงทางฝ่ายฝรั่งเศส เพราะฉะนั้น เมื่อทางรัฐบาลเน เฮอร์ แลนด์ได้เข้ามาในครั้งนั้น เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๐ รัฐบาลในครั้งนั้นก็ ได้มีคำสั่งให้กระทรวงการต่างประเทศเจรจากับ เน เฮอร์ แลนด์ และได้มีการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไมตรีกันขึ้น ในการฟื้นฟูความสัมพันธ์ไมตรีก็มีหนังสือแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน เป็นอันว่าสนธิสัญญาซึ่ง ได้มาสะดุดหยุดลงในระหว่างสงครามก็ได้มาสถาปนาขึ้นใหม่ ข้อความในหนังสือสัญญาก็ได้แจกให้ท่านสมาชิกไปแล้ว ข้อที่ขอได้เพิ่มเติมขึ้น

จากสัญญาซึ่งเป็นสัมพันธไมตรีก่อนสงครามซึ่งเป็นข้อแตกต่างนั้นก็เนื่องจากผลแห่งสถานการณ์สงคราม คือในเรื่องทรัพย์สิน สิทธิ ของ เน เฮอร์ แลนด์ในประเทศไทยอันเป็นผลเสียหายเนื่องจากการสงครามน้อยอย่างใดนั้น ก็ได้มีการตกลงกันในข้อที่ว่า ประโยชน์ที่ประเทศ เน เฮอร์ แลนด์จะได้อะไรก็ไม่เกินเลยประโยชน์ที่ประเทศสหประชาชาติได้ไป ซึ่งก็ได้ปรากฏรายละเอียดบันทึกการแลกเปลี่ยนตั้งได้กระทำมาแต่รัฐบาลก่อนตั้งที่ได้เสนอให้ท่านสมาชิกพฤษภาคมแล้ว ก็หวังว่าท่านคงจะรับทราบหนังสือแลกเปลี่ยนหนังสือสัญญาต่อไป.

พ.ต. สหเวก นรินทร์: สำหรับสนธิสัญญาท่านรองนายกได้กล่าวเมื่อกันทำให้ข้าพเจ้าเกิดความสงสัยขึ้นว่า สถานะเมืองไทยกับ เน เฮอร์ แลนด์เราได้เคยทำสงครามกันหรือไม่ ข้าพเจ้าจำได้ว่าเราไม่เคยเกิดสงครามระหว่างประเทศไทยกับ เน เฮอร์ แลนด์นั้นเลย และการที่สะดุดหยุดลงอาจจะเป็นเหตุสุดวิสัย ในการติดต่อและเมื่อจะทำสัญญาต่อไปประเทศ เน เฮอร์ แลนด์เป็นประเทศเอกราชที่ติดเทียมกับประเทศไทยซึ่งก็เป็นเอกราชเช่นเดียวกัน ที่จะเจรจากันให้เทียบเท่าเทียมไต่กัน

ในข้อความที่กล่าวตอนต้นข้าพเจ้ารู้สึก
 ที่ว่า "เพื่อจะรักษานโยบายฐานเพื่อน
 บ้านที่ดีในบรรดาเรื่องทั้งปวงเกี่ยวกับผล
 ประโยชน์แห่งกันและกันหรือผลประโยชน์
 ทั่วไป" แต่อ่านข้อความแล้วกลายเป็น
 ให้ไทยเป็นผู้รับผิดชอบฝ่ายเดียว จะเห็น
 ว่า ซึ่งข้าพเจ้าจะกล่าวว่า "รัฐบาลไทย
 ยอมรับนับดีที่ว่า หากในกรณีอื่นเป็นผล
 แห่งสงคราม ทรัพย์สิน สิทธิ และผล
 ประโยชน์ของเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทย
 ได้รับความวิบัติ บอบสลาย หรือเสียหาย
 เนื่องจากการกระทำ ละเว้น หรือประ
 มาทเลินเล่อของรัฐบาลไทย" ข้าพเจ้าสง
 สยว่าสัญญาจะหักเหยมเทียมบำเหยมไหล่
 รักษาประโยชน์ก็ควรจะรักษาทั้งสองฝ่าย
 แต่เหตุไฉน ฝ่ายไทยฝ่ายเดียวที่เป็นผู้รับ
 และสัญญาต่อไปก็ยังมีเกี่ยวกับเรื่องแระเรื่อง
 ยาง และข้าพเจ้าจะเสนอให้ท่านสมาชิก
 และท่านประธานได้พิจารณาต่อไปอีกว่า
 มีข้อความในข้อ ๒ ในคำแปล กรุงเท
 ๒๐ มกราคม จะเห็นได้ว่า ข้อความพูด
 ว่าอย่างนี้ "โดยเหตุที่การส่งข้าวและผลิต
 ผลอื่นๆ ออกไปนอกประเทศนั้น รั
 ฐบาลไทยจะได้ ใช้อิทธิพลหรือทำการควบ
 คุมอยู่ จะจัดให้มีส่วนอันเป็นธรรมไว้ส่วน
 หนึ่ง ใน ปริมาณ ที่จะ ส่ง ออก ไปนอกประ

เทศเพื่อส่ง ออกไปยัง อาณาเขต เนเธอร์แลนด์" นี้ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๑๙๔๗
 ในข้อ ๒ นี้เป็นฝ่าย เนเธอร์แลนด์เขียน
 มา ซึ่งข้าพเจ้าจะอ่านและฝ่ายไทยได้
 สนองรับใน การ ส่ง ข้าว ออกไปนอกประ
 เทศบัดนี้ไปคามระเบียบในการปันส่วนคณะ
 มন্ত্রีการ อาหาร ในยามฉุกเฉินระหว่าง
 ประเทศได้จัดทำไว้ ซึ่งประเทศไทยไม่มี
 ส่วนควบคุมเลย" ไม่เข้าใจว่าสนธิสัญญา
 อะไกรันสัญญาทำให้ประเทศไทยปฏิบัติ
 ฝ่ายเดียวโดยดีที่ว่า ประเทศไทยเป็นฝ่าย
 แพ้สงคราม หรือว่าเราเป็นผู้ที่ไม่ใช่ประ
 เทศเอกราช ซึ่งผิดกับที่พูดตอนต้นแล้ว
 ว่าเราเป็น ประเทศเอกราชหักเหยมกัน
 รักษาผลประโยชน์ทั้งสองฝ่าย และนอก
 จากนั้นการเสียหายต่างๆ ในการสงคราม
 นี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่าเราไม่เคยทำสงครามกับ
 ประเทศฮอลันดาและ จะเห็นแก่ไม้ครซึ่ง
 กัน และ กัน ควร รับผิดชอบ ทั้ง สอง ฝ่าย
 กล่าวคือว่ารัฐบาลไทยและ เนเธอร์แลนด์
 จะยอมรับนับดีในความเสียหายของไทย
 ที่เกิดเสียหายขึ้นซึ่งคนไทยของเราก็มีเจ้า
 นายได้ ไปอยู่ในชวากดิ์ ถ้าเกิดการเสีย
 หายในสัญญาก็ไม่มีการรับผิดชอบ แต่
 ฝ่ายเราจะต้องรับผิดชอบ แม้แต่คน ในบง
 คับของฮอลันดาที่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าการ

LIRT

มีสัญญาชนิดนั้นเป็นการปฏิบัติแต่ฝ่ายเดียวหรืออย่างไรกัน และข้อความที่คลุมเครือไม่เข้าใจ ประเทศเนเธอร์แลนด์นั้น ได้กินความถึงโคโลนีด้วยหรือไม่ หรือกินความ เฉพาะ ฮอลันดาประเทศใหญ่เท่านั้น ขอความกรุณารัฐบาลได้โปรดชี้แจง

นายเดือน บุนนาค (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ): สำหรับในข้อความที่ ว่าทางรัฐบาลไทยให้ถือว่าสนธิสัญญา ที่มีอยู่ก่อนสงครามนั้นเป็นอันว่าใช้ต่อไป ส่วนผลประโยชน์ที่ประเทศ เนเธอร์แลนด์ ในระหว่างสงคราม เนื่องจากการกระทำของ รัฐบาลไทยนั้น ในข้อนี้ก็มิใช่ จะพิจารณาตามหลักทางการทูตโดยอาศัย หลักความเป็นธรรม ในข้อนี้ข้าพเจ้าจำได้ว่าเราก็ได้มีการควบคุมทรัพย์สินสมบัติของชาวเนเธอร์แลนด์ในประเทศไทยอยู่ และการกระทำอันนั้นก็เป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของคนไทยทรัพย์สินมัตเหล่านี้ถ้าหาก ว่าจะมีการเสียหาย โดยไม่เป็น การยุติธรรม แก่เขาแล้วก็เป็น ส่วนที่เราพึงรับผิดชอบและชื้อชันทันทีก็ปราย เมื่อนั้นก็คงทราบว่าทรัพย์สินมัตของฮอลันดาก็มีการควบคุมเหมือนกันเช่นบริษัทชอร์แลนต์ ไทยเป็น

ต้น นอกจากนั้นเรายังคิด หลักความเป็นธรรมและความยุติธรรม ก็หมายความว่า การควบคุมนั้นเป็นไปตามระเบียบแบบแผน ไม่มีการคุกคามหรือสิ่งทำให้เกิดการเสียหาย แล้วก็เป็น เรื่องที่ไม่ต้องรับผิดชอบ แต่ถ้าหากว่าเจ้าหน้าที่ของเราไปทำให้เขา เสียหายแล้วก็เป็นความชอบธรรมที่เราควรจะต้องรับผิดชอบแก่เขา

ส่วนในเรื่อง การส่งข้าวในข้อ ๒ ซึ่งท่าน ได้อ้าง หนังสือ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม นั้นก็เป็นเรื่อง ที่ ฮอลันดาเขาเขียนมาอย่างหนึ่ง แต่ในที่สุดเรื่องข้าวนี้ เป็นเรื่อง ที่ สหประชาชาติเขาตกลงกัน และฮอลันดาจะได้สิทธิพิเศษแบ่งสรรปันส่วนพิเศษ ไปจากยูโนนนั้นก็หาไม่ได้ซึ่งเขาได้มีจำแนกไว้แล้ว สำหรับเรื่องข้าวของประเทศไทยนั้นจะต้องไปที่ ไทเนเป็นจำนวนในปีหนึ่งเท่าไรนั้น ประเทศเหล่านี้จะ ได้รับเกินไปนั้นไม่ได้ ที่นี้ในเรื่องข้าวนี้ ก็ ไปพัวพันเกี่ยวกับสัญญาอังกฤษและอเมริกา ในเรื่องการส่งข้าวนี้ อยู่ เพราะฉะนั้นที่เราปฏิบัติไปนั้นก็ปฏิบัติไปตามสัญญาสมบรูณ์แบบที่ได้ผูกพันกัน ส่วนเนเธอร์แลนด์นั้นไม่มีความเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ แต่ข้าพ ขอบเหนียวมีส่วนแบ่งด้วย ไม่ถือว่า จะ ให้ ชาตินั้น ชาตินั้น

ถือว่าที่ไหนขาดแคลนก็เฉลี่ยไปทั่ว ๆ กัน
 อย่างเช่นชวาก็มีส่วนแบ่งอยู่ที่ด้วยที่เราจะ
 ต้องปฏิบัติตามสัญญา สมบูรณ์แบบแล้ว
 เนเธอร์แลนด์ก็มีสัญญาสัมพันธ์ไมตรีกับ
 เราก็อาจจะมีการตกลงกันได้ ในการตก
 ลงกันนั้นก็ ไม่ไปจำกัดสิทธิแก่เขา โดยเฉพาะ
 แต่การที่จะตกลงกันเป็นอย่างใด
 นั้นก็แล้วแต่องค์การสหประชาชาติ เป็น
 ส่วนใหญ่ซึ่งเนเธอร์แลนด์ ก็เป็นสมาชิก
 อยู่เหมือนกัน เฉพาะอย่างยิ่งเกี่ยวกับ
 ข้างนี้เขามีการปฏิบัติกันอย่างถูกต้องและ
 ในทุก ๆ ปีเขาก็มีการแบ่งโควตาอย่าง
 แน่นนอนเพราะว่าเขาเกรงว่าจะเกิดการ
 แย่งกันซื้อ เขาก็แบ่งไปยังส่วนต่าง ๆ
 ของโลกที่กำลังอยากอยากเป็นส่วน ใหญ่
 แต่ว่าสัญญาอัน สมบูรณ์ นั้นเราก็ได้มีอยู่
 การที่จะขาย โดยราคาหรือ โดยเงื่อนไข
 อย่าง ไตนั้น การที่จะขาย โดยวาง ราคา
 หรือโดยเรื่องขาย อะไร นั้นเราก็อาจแบ่ง
 ได้ในภายหลังเราจะขายให้แก่ใครนั้น
 เป็นเรื่องที่จะ พิจารณา ร่วม กับองค์ การ

ของยูโน ไอ.เอฟ.อี.ซี เป็นองค์การ
 อาหาร ในข้อที่เกี่ยวกับคูปก เราก็ตกลง
 ทั่วๆไป รัฐบาลได้มีส่วนตกลงระหว่าง
 ต่างประเทศทั่ว ๆ ไปตามองค์การสห-
 ประชาชาติ หรือคณะมนตรีเศรษฐกิจเขา
 กำหนดไปตามสายของ องค์การสหประ-
 ชาชาติ ทางโน้นจะขัดกับเขา ในข้อ
 ที่ท่านถามถึงเนเธอร์แลนด์ จะกิน ความ
 ถึงเมือง ชิน อะโรนั้น ในข้อนี้ตาม สนธิ-
 สัญญานั้น ก็มีความปรากฏอยู่แล้ว
 สนธิสัญญาทำกันขึ้นระหว่างประเทศไทย
 เนเธอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์กระทำใน
 นามของตัวเองก็มี ในทางกรณีก็มี ข้าง
 เจ้าไม่มีต้นฉบับแต่ ความปรากฏว่าดู
 เหมือนทำก่อนสงครามนั่นเอง

ประธานพุดมสภา : ในวาระที่
 ๒ ร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็น
 สาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวัง
 บวรพารมย์ อำเภอพระนครศรี จังหวัดพระ
 นครให้แก่กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๔๙๐
 ของรัฐบาล

LIART

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๐

หลักการ

โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทางเดินเล็กใช้ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง

เหตุผล

ทางเดินรายนี้เล็กใช้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน และสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ปลูกอาคารลงในที่ดินรายนี้แล้ว จึงโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินรายนี้ให้กระทรวงการคลังเพื่อโอนขายให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๕๕๐

.....
.....
.....
.....

LIRT

โดยที่เป็นการสมควร โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติโอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๔๙๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้โอนที่ดินซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ภายในแนวเขตตาม แผนที่ท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้แก่กระทรวงการคลัง และให้ที่ดินรายนี้พ้นจากการเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ขุนระดับลดี (รัฐมนตรี): ท้ายรัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัตินี้เข้ามา ก็โดยมีหลักการโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินทางเคมเล็กใช้ซึ่งเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่กระทรวงการคลัง เหตุผลก็คือ ทางเดินรายนี้เลิกใช้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินและสำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ได้ปลูกอาคารลงในที่ดินรายนี้แล้ว จึงโอนกรรม

สิทธิ์ที่ดินรายนี้ ให้แก่กระทรวงการคลัง เพื่อโอนขายให้สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ต่อไป เพื่อให้เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

พ.ต. สหเวท นิรันดร: ในเรื่องนี้ถ้าหากว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ จะดูเผิน ๆ แล้วก็ดูเป็นเรื่องไม่สำคัญอะไร ถ้าพิจารณาโดยรอบคอบให้ละเอียดสักหน่อยจะรู้สึกแปลกใจเป็นอันมาก พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้ออกมาในรูปแบบที่แปลก

LIART

ประหลาดกว่าพระราชบัญญัติอื่นๆ ข้าพเจ้าจะพูดถึงเรื่องแปลกประหลาดก็คือว่าเป็นเรื่องด่วนในการลอกมาประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งไม่สมบูรณ์เต็มที่ ที่ที่จะโอนให้กิจการมาข้าพเจ้าก็ไม่ทราบ ซึ่งแต่ก่อนบอกจำนวนเวลานับไม่บอกมา เรื่องนี้ที่ข้าพเจ้าสงสัยว่ามีเหตุผลอะไร ที่รัฐบาลเสนอร่างพระราชบัญญัติ ดินชน มาจะโอนที่ดิน ซึ่งเป็น สาธารณสมบัติของแผ่นดินให้แก่กระทรวง การคลัง เพื่อไปขายให้แก่ทรัพย์สินส่วน พระมหากษัตริย์ แต่แห่งหนึ่งแห่งเดียว ข้าพเจ้าทราบว่าที่ดินนั้นอยู่เป็นอันมากเอกชนต่างๆ ไปสร้างเข้า ข้าพเจ้าจำได้ว่ามีที่อย่างวัดเกาะ วัดสามพระยา ตั้งแต่ปากตรอกจตุรรมแม่ น้ำ ที่ของ สาธารณสมบัติ อยู่เขตบ้านของเขาคือสร้างประตูกำแพงที่ก็ไม่มีการวางว ๖ หรือ ๗ ตารางวา เจ้าของได้วิ่งหาเจ้าหน้าที่ ข้าพเจ้าไม่เห็นที่จะมีรูปเป็นพระราชบัญญัติ ดินชน มา มี พระราชบัญญัติแปลกประหลาดขึ้นมาข้าพเจ้าสงสัยว่าผู้ซื้อ ผู้ขายเป็นคนคนเดียวกัน เจ้าของที่ที่จะโอนก็คือกระทรวงการคลัง ผู้รับซื้อคือกระทรวงการคลัง อันนี้เป็นเรื่องแปลกประหลาดดูไม่คงงามสำหรับพระราชบัญญัตินี้ และที่กล่าวนี้ข้าพเจ้าเข้าใจว่า

จะเป็นกำแพงเมืองเก่าแล้วถูกรื้อ ที่ชนิดนี้ยังมีอีกมากมาย เท่าที่ข้าพเจ้าสำรวจดู เพราะอยู่ในพระนคร กำแพงเมืองเก่าถูกรื้อไปแล้วปลุกตึกลงที่ชนิดนี้ จะ ทำอย่างไรต่อไป จะขายให้แก่เอกชนเพื่อปลุกสร้าง เช่นนี้หรือ ถ้าเช่นนั้นก็ควรจะทำให้พร้อมกันทุกแห่ง ทำให้สงสัยว่าทำไมจะโอนให้แก่ทรัพย์สินแต่แห่งเดียว ที่สาธารณสมบัตินี้มีอยู่ มากมายเกี่ยวกับเทศบาลด้วย ซึ่งเข้าใจว่ามาถึงรัฐบาลเหมือนกันในเรื่องการขายสถานที่ ทำให้เข้าใจว่ามีข้อบกพร่องขึ้นมาจึง ปล่อยให้ปลุกตึกลงไปได้ และเมื่อปลุกตึกแล้วก็มีมาขออนุญาตโอนขาย สมาก็ต้องยอมดูไม่สมเหตุผลเลย และนอกจากนี้ สาธารณสมบัติควร จะ อยู่ใน ความดูแลของรัฐบาลให้เป็นสาธารณสมบัติจริง ๆ ดังที่ปรากฏข่าวว่า เทศบาลนำเอาที่สาธารณสมบัติไปให้เขาทำผลประโยชน์ ข้าพเจ้าจะชักตัวอย่างให้ดู อย่างที่คลองถมวัดปทุมคงคา ถ้าทำนรัฐมนตรีจะผ่านไปดูที่ปากคลองถมนั้นเองเคย ได้ อาศัย เป็นท่าเรือ ท่านเอาไปเป็นบริษัทใช้เปิดเมืองชล นี่อะไรกัน ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่ากฎหมายออกมาเพื่ออะไรกัน มีความสงสัยอะไรที่จะต้อง โอน ให้แก่ทรัพย์สิน

เช่นนี้ อีกประการหนึ่ง เรื่องราคาทำยุ่งกันใหญ่ เพราะผู้ซื้อผู้ขายเป็นคน ๆ เดียวกัน ท่านจะกำหนดอย่างไรกัน ผู้ซื้อผู้ขายคนเดียวกันด้วย ท่านจะกำหนดราคาเท่าไร ข้าพเจ้าไม่ต้องการให้กำหนดราคาสูงหรือก แต่ต้องการให้กำหนดราคากลาง แล้วไม่ทราบว่าจะพระราชบัญญัติกันด้วยอย่างไร จึงได้มาพิจารณาอย่างนี้ นี่ข้าพเจ้าไม่โทษรัฐบาล อาจจะเป็นด้วยเจ้าหน้าที่เสนอราคาพิเศษ ถ้าเป็นพิเศษขอให้รัฐบาลเสนอ ถ้ารัฐบาลต้องการ จะใช้ อย่างนี้ ขอให้ทำมาด้วยกัน ประชาชนจะได้รับความยุติธรรมทั่วถึงกัน ไม่ต้องให้ ถึง ทรัพย์สิน ส่วน พระมหากษัตริย์

ขุนระตูปคดี (รัฐมนตรี) : ตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติท้วงติง ในเรื่องดังกล่าวแล้วนั้น ขอเรียนว่าสำหรับที่เหล่านเวลานี้เป็นอาคารบ้านเรือน สำเร็จรูปอยู่แล้ว ที่กระทำเข้ามานี้ก็เพื่อให้ถูกต้องสมบูรณ์ตามกฎหมายเท่านั้น ไม่ใช่จะทำโดยเหตุผลอย่างอื่น และที่ท่านกล่าวนั้นก็ยังมีอื่นอีกนั้น ก็เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งรัฐบาลจะได้พยายาม กระทำ ใน โอกาสที่ควรกระทำ ถ้าหากว่าท่านจะชี้แจงว่ายัง

มีที่ไหนอีกบ้างแล้ว รัฐบาลก็พร้อมที่จะรับไป

พ.ต. สหเวก นิรันตร : เพื่อให้สมาชิกถามข้อเท็จจริงในเรื่องนี้ ที่เวเนคืนนี้ ที่จะโอนขายให้แก่ทรัพย์สินถ้าหากว่า สมาชิกทั้งหลายรู้จักไทยนิยมแล้วจะรู้สึกว่ที่แถวบริษัทไทยนิยมเมื่อยื่นรถวางไปตลอดจนถึงบริษัทโกมลสุข โภคผลจะรู้สึกว่าเป็นอย่างไรกับเอกชนที่เข้าอยู่แล้ว จะมาบอกว่ากฎหมายฉบับนี้ให้ออกไปเสีย ข้าพเจ้าเห็นว่าการอื่นสำคัญกว่า ขอให้ ออกพร้อมกันจะได้เป็นหลักยุติธรรมทั่วกันดีกว่า นึกแล้วก็ออก ไม่เกิดความยุติธรรมขึ้นได้

ประธานพฤษสภา : เราได้พิจารณากันเฉพาะเกี่ยวกับหลักการนี้ ก่อน เมื่อได้มีผู้อภิปรายแล้วจะต้องเป็นไปตามข้อบังคับ คือว่าขอความเห็นที่ประชุม ท่านผู้ใดเห็นควรรับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานพฤษสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอได้โปรดยกมือขึ้น

LIRT

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานวุฒิสภา : ไม่เห็น
ด้วยมี ๒-๓ คน ก็ขอรวบรัด เป็นอัน
ว่าที่ประชุมรับไว้พิจารณาได้

นายเดอน บุนนาค (รัฐมนตรี
ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) : รัฐบาล
ขอส่งกรรมาธิการสามัญ

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาล
ส่งกรรมาธิการสามัญชุดที่ ๑ ไม่มีผู้ใดมี
ความเห็นเป็นอย่างอื่นที่ประชุมนี้อนุมัติ
แปรญัตติกายในกวัน

นายเดอน บุนนาค (รัฐมนตรี

ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ) : แปร
ญัตติกายใน ๓ วัน

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาล
ขอแปรญัตติกายใน ๓ วัน เมื่อไม่มีผู้ใด
มีความเห็นเป็นอย่างอื่นที่ที่ประชุมนี้
อนุมัติ .

ระเบียบวาระที่ ๓ ร่างพระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและ
ขยายทางหลวงเทศบาล ในบริเวณเพลิง
ไหม้ ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์
อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร พ.ศ.
๒๔๙๐ ของรัฐบาล

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยาย
ทางหลวงเทศบาล ในบริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอ
พระนคร จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๙๐

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัด
พระนคร ให้เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ สร้างและขยายทาง ที่บริเวณเพลิงไหม้

LIRT

เหตุผล

เพื่อปรับปรุงทางหลวงเทศบาลให้สะดวกแก่การคมนาคม และการป้องกัน
อัคคีภัย เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ เห็นสมควรสร้างและขยายทางหลวงในบริเวณเพลิง
ไหม้ที่ตำบลตักกลางในหลักการ และได้สำรวจที่ซึ่งจำเป็นจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว
จึงขอออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามความในมาตรา ๔๑ และ
มาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒ เพื่อดำเนินการ
สร้างและขยายทางต่อไป

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติ

**เวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในบริเวณ
เพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร
พ.ศ. ๒๔๕๐**

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรจัดการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวง
เทศบาล ในบริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร
จังหวัดพระนคร ซึ่งเทศบาลนครกรุงเทพ ฯ ได้สำรวจที่ซึ่งจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว
ตามความในพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๘๒

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาลในบริเวณเพลิงไหม้ ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๕๐"

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้นายกเทศมนตรีนครกรุงเทพ ฯ เป็นเจ้าหน้าที่เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร ให้แก่เทศบาลนครกรุงเทพ ฯ โดยมีแนวทางกว้างตามใบแบบท้ายพระราชบัญญัตินี้ และตามแผนผังที่ดินซึ่งจะได้ปิดประกาศไว้ ณ ที่ว่าการอำเภอและตำบลที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

บัญชีตัดบัญชีรายเดือนสาขาที่ ๑ (ถนนเทพยวารี)

ขนาดกว้าง ๑๐.๐๐ เมตร ยาว ๒๐๐.๐๐ เมตร จากถนนบานหม้อจนถึงถนนตรังเพชร

ไปบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลวังบูรพา อำเภอพระนครศรี ทั่วทั้งระแนง

ลำดับ	ระยะเวลา	เฉลี่ย	โฉนด	ชื่อเจ้าของที่ดิน	เนื้อที่		พื้นที่	
					โฉนด	โฉนด	โฉนด	โฉนด
๑.	๑๓)	๑๒๖	๑๒๕๕	ขอเจ้าอาวาสวัดเทพยวารี	๑๓๑๕.๐๐	๓๕.๐๐	—	๑๒๘๐.๐๐
๒.	๑๓)	๑๓๒	๑๓๕๒	พระยาเทพยวารี	๗.๕๐	๗.๕๐	—	—
๓.	"	๑๓๕	๑๓๕๓	"	๒๐๓.๑๐	๑๘.๐๐	—	๑๘๕.๑๐
๔.	"	๑๓๓	๑๑๕๐	นายบุญเอิบ อพันธ์	๘๖.๐๐	๑๕.๓๕	—	๗๐.๖๕
๕.	"	๑๓๖	๑๘๖๓	วัดเทพยวารี (กรมการศาสนา)	๓๐๗.๐๐	๕.๐๐	—	๓๐๒.๐๐
๖.	"	๑๒๑	๑๑๕๖	พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า อนุสรณ์มณฑล	๘๘.๐๐	๑๓.๐๐	—	๗๕.๐๐

หมายเหตุ ที่ดินแปลงหมายเลข ๒๖๑/๒๕๕ ของหลวงเทพยวารีได้โดยมรยาเขตที่ดินให้ใช้แนวถนนแล้ว แต่ไม่ทำ
การวัดตัดขอบเขตที่ดินแล้ว เมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕ ที่ดินแปลงหมายเลข ๑๒๓ (เลขที่ ๑๕) ถูกขายโดย
สาขาที่ ๑ และถูกยึดที่ดินสาขาที่ ๓ ด้วย

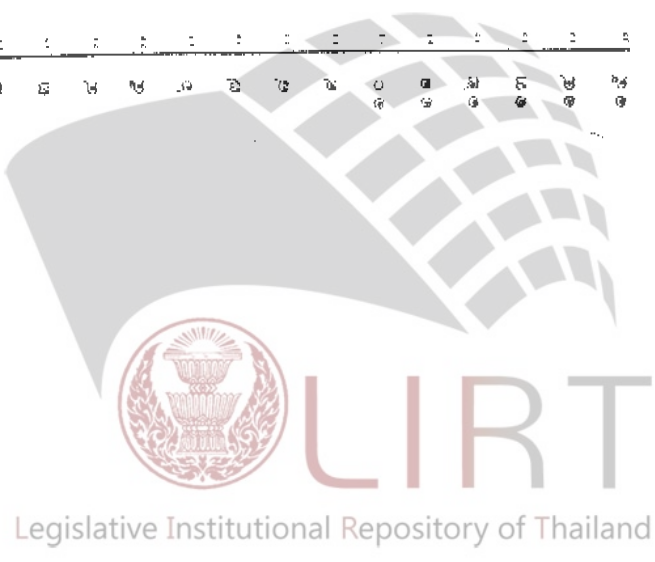

บัญชีทรัพย์สินบุคคลในสาขาที่ ๒ ขนาดกว้าง ๖.๐๐ เมตร ยาว ๑๕๕.๕๐ เมตร
จากถนนพหลโยธินถึงถนนเจริญกรุง ในบริเวณเพลิงไหม้
ตำบลวังบูรพา อังเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

ลำดับที่	ระวาง	เลขที่ดิน	โฉนดที่ดิน	ชื่อเจ้าของที่ดินตามโฉนด	เนื้อที่		เนื้อที่คนเช่า	
					ตามโฉนดที่ดิน	ค.ว.ว.	ตามสัญญาเช่า	ค.ว.ว.
๑	๑๕	๒๒๕	๑๕๒๕	ม.จ. จิตาปริณี	๒๕	๑.๐๐	—	๒๓.๐๐
๒	๑๖	๒๒๕	๑๕๖๕	ม.จ. กรมศรีสิงห์	๒๓	๒๐.๓๐	๒.๐๐	๐.๗๐
๓	๑๗	๑๒๗	๑๑๖๘	ม.จ. พึ่งกนิษฐาภรณ์	๒๔๑	๓๕.๐๐	๑๕๕.๐๐	๕๔.๐๐
๔	๑๘	๑๒๖	๑๒๕๕	พระยาแนวแก้ววงศ์วัฒน์	๑๓๑๕	๕๖.๘๐	๑๗๐.๒๐	๑๐๕๒.๐๐
๕	๑๙	๑๗๖	๑๑๗๕	กระทรวงการคลัง (ทรัพย์สิน)	๘๑	๕.๗๐	—	๗๕.๓๐
๖	๒๐	๑๑๐	๑๑๖๕	นางสาย	๓๖	๒๓.๗๐	๑๒.๓๐	—
๗	๒๑	๑๐๕	๑๑๖๓	นางพุ่ม กัย นางจิม	๕๐	๕๓.๗๐	๖๕.๓๐	๓๕.๐๐
๘	๒๒	๑๐๖	๑๑๗๓	มรดกเจ้าพระยาเพชร วงศ์วัฒน์	๕๕๒	๒๑.๐๐	๕๓.๕๐	๓๗๗.๕๐
๙	๒๓	๑๕๕	๑๑๖๒	นางทองสุข เอกราช	๖๐	๑๕.๑๐	—	๔๑.๕๐
๑๐	๒๔	๑๕	๑๔๑๕	นางทองสุข เอกราช	๗๒	๑๐.๕๐	๑๐.๕๐	๓๕.๐๐
๑๑	๒๕	๑๒	๑๑๕๕	นายเบ็ญ ทุตติงห์	๑๗๘	๓.๑๐	๑๕๔.๕๐	—
๑๒	๒๖	๑๕๖	๑๒๑๓	ม.จ. พึ่งประสงค์สม	๑๕๘	๑๕.๗๐	๘๗.๗๐	๕๐.๖๐

บัญชีต้นทุนที่ถูกต้องตามนสยทที่ ๓ ขนาดกว้าง ๖.๐๐ เมตร ชาว
 จากถนนพหลโยธินถึงถนนเจริญกรุง ในบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลวังบูรพา อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

ลำดับที่	รายการ	เลขที่คัมโป	เงินคัมโป	ชื่อเจ้าของที่ดินตามโฉนด	เนื้อที่ดิน		เนื้อที่กินเพื่อ		หมายเหตุ
					ตามโฉนด ค.ว.จ.	ถูกกิน	ค่าในครัวเรือน ค.ว.จ.	เนื้อที่กินเพื่อ ค.ว.จ.	
๑	๑) ๒	๒๕๕		นายประเสริฐ ไทวงมณี	๖๒	๑.๐๐	—	๖๑.๐	
๒	๑) ๓	๑๑๕		พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุสรรมงคลการ	๑๐๓๓.๐๐	๖๑.๗๕	๕๖๐.๕๕	๑๐.๗๐	
๓	"	๑๑๖		นายสอง นานองกร กับพวก	๕๕.๐๐	๑๘.๖๐	๑๗.๐๐	๘.๕๐	
๔	"	๑๑๗		นายบุญเอิบ อึ้งนังวิกร กับพวก	๘๖.๐๐	๒๕.๕๐	๕๓.๕๐	๖.๖๐	
๕	"	๑๑๘		นางจันทราภรณ์	๒๐๓.๑๐	๐.๒๐	—	๒๐๒.๙๐	
๖	"	๑๑๙		วัดกัลยาณมิตร (วงนกรพารา)	๓๐๘.๐๐	๗๕.๙๐	—	๒๓๒.๑๐	
๗	"	๑๒๐		กระทรวงการคลัง	๕๘๘.๐๐	๕.๓๕	๕๘๒.๖๕	—	
๘	"	๑๒๑		กระทรวงการคลัง	๓๐๒.๐๐	๑๖.๐๐	—	๒๘๖.๐๐	
๙	"	๑๒๒		นางสาวศรีบุญ คังหังเจริญ กับพวก	๖๔.๐๐	๑๕.๓๕	—	๔๘.๖๕	
๑๐	"	๒๕๓		นางสาวศรี กุวานเสน	๕๗.๐๐	๒.๕๐	๕๔.๕๐	—	
๑๑	"	๑๐๐		นางรเวศย์พิริยะ	๒๓.๐๐	๕.๑๐	—	๑๗.๙๐	
๑๒	"	๑๑๗		นางรเวศย์พิริยะ	๗๒.๐๐	๑๓.๑๕	—	๕๘.๘๕	
๑๓	"	๑๑๘		นางรเวศย์พิริยะ	๔๐.๐๐	๕.๕๕	๓๕.๕๕	—	
๑๔	"	๑๑๙		ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	๑๑๓.๐๐	๗.๑๐	—	๑๐๕.๙๐	
๑๕	"	๖๕		ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	๒๕๒.๐๐	๕.๓๐	๒๔๖.๗๐	—	

บัญชีต้นทุนผูกตมแนบ साथที่ ๕ ขนาดกว้าง ๖.๑๐ เมตร ยาว ๒๐๔.๐๐ เมตร
จากบานหม้อถองถนตมเพช ในบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลกิ่งบุรพา อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร

ลำดับที่	ระวาง	เลขที่ค้ำเงิน	เงินค้ำ	ชื่อเจ้าของที่ดินและโฉนด	เนื้อที่		เนื้อที่ในที่ดิน		หมายเหตุ
					โฉนดที่ดิน	ที่ดิน	โฉนดที่ดิน	ที่ดิน	
๑	(๑ ก)	๑๐๖	๑๑๗๗	ชื่อเจ้าของที่ดินและโฉนด	๔๕๖	๔๕๖.๐๐	๑๗๕.๕๐	๑๗๕.๐๐	
๒	"	๘๘	๑๑๔๗	นางจางพระยาเสวกวักวามัน	๖๗	๕๕.๖๐	๕๑.๓๐	๓.๓๐	
๓	"	๒๑๕	๑๑๖๐	นางช้อย นวาศวัก	๘	๖.๐๐	—	๕.๐๐	
๔	"	๔๘	๑๑๔๕	นายเชียบ ตุดยกันษุ	๑๕	๘.๓๐	๖.๗๐	—	
๕	"	๑๑๔	๑๑๔๔	นางชน กุดยกันษุ	๓๕	๒๐.๔๐	๑๐.๖๐	๑.๐๐	
๖	"	๑๑๕	๑๑๕๘	พระยาเสวกวักวามัน	๑๐๒	๓๔.๐๐	๑๓.๐๐	๕๕.๐๐	
๗	"	๑๑๗	๑๑๕๕	พระยาเสวกวักวามัน	๕๘๘	๑๖.๕๐	๒.๐๐	๕๖๘.๕๐	
๘	"	๕๖๓	๒๐๕๘	นางสาวิตรี ความเสน	๔๗	๐.๕๐	๔๖.๕๐	—	ที่แปลงผูกตม ย้ายที่ตมด้วย
๙	"	๔๘	๑๑๔๗	นายแม่ ชุตติงัน	๒๑๕	๔๘.๐๐	๑๖.๕๐	๓.๕๐	
๑๐	"	๗๗	๑๕๑๐	นายพูนเพช กิระกษ	๓๗๖	๑.๗๕	๓๗๖.๒๕	—	
๑๑	"	๖๓	๑๑๐๓	พระวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าอนุเสวรมงคลกา	๓๗๘	๔๕.๖๕	๕.๕๐	๒๕๗.๖๕	

LIRT

บัญชีที่ดินที่ถูกขายทางเดินสายที่ ๕ ขนาดกว้าง ๓.๐๐ เมตร ยาว ๕๒.๐๐ เมตร
จากถนนบานหม้อถึงถนนสายที่ ๒ ในบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลวังบูรพา อำเภอพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	ระวาง	เลขที่ดิน	โฉนดที่ดิน	ชื่อเจ้าของที่ดินตามโฉนด	เนื้อที่ดิน		เนื้อที่กินเหลือ		หมายเหตุ
					โฉนด	ที่ดิน	โฉนด	ที่ดิน	
๑	๑๓)	๙๐	๑๒๑๒	ทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์	๒๗๗	๗.๖๕	๒๖๙.๓๕	—	ก.ร.ว.
๒	"	๑๐๖	๑๑๗๓	มรตกเจ้าพระยาเทเวศรวงศ์วชิรมุนี	๔๕๒	๐.๗๐	—	๔๕๑.๓๐	ก.ร.ว.
๓	"	๑๐๔	๑๑๖๑	นางรื่น พงษ์ประยูร	๘๒	๖.๗๐	—	๗๕.๓๐	ก.ร.ว.
๔	"	๑๕๕	๑๑๖๒	นางทองสุข เยาณิช	๖๐	๖.๐๐	๗.๐๐	๕๗.๐๐	ก.ร.ว.

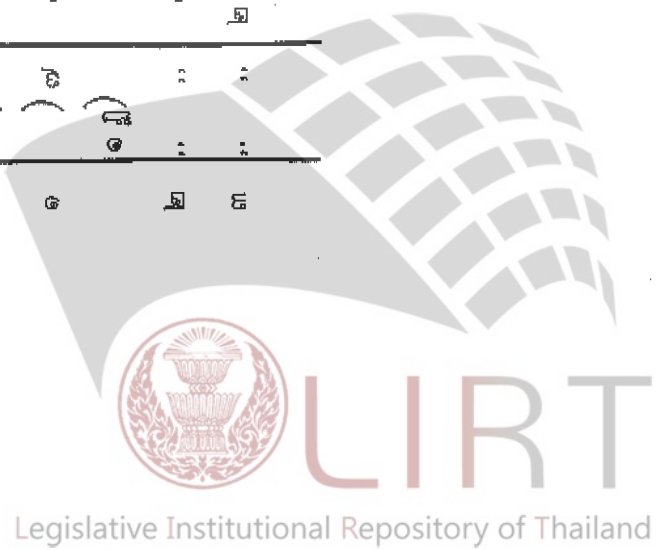
บัญชีที่ดินที่ถูกขายทางเดินสาย
 ในบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลวังบุษพา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
 ๓ ขนาดกว้าง ๓๐.๐๐ เมตร ยาว ๕๗.๐๐ เมตร

ลำดับที่	ระวาง	เลขที่โฉนดที่ดิน	โฉนดที่ดิน	ชื่อเจ้าของที่ดินตามโฉนด	เนื้อที่		เนื้อที่คืนเหลือ	
					ตามโฉนด ก.ว.ว.	ถูกต้อง ก.ว.ว.	กำหนด ก.ว.ว.	คืนให้ พมท.เขต
๑	๑๓)	๑๐๖	๑๑๗๓	มรดกเจ้าพระยาเทพราชรังสิตวิมาน	๕๒.๐๐	๓.๗๐	—	๔๘.๓๐
๒	"	๙๒	๑๑๔๘	นายแม่ หุตะสิงห์	๑๙๘.๐๐	๔.๘๐	๑๕๓.๒๐	—
๓	"	๙๘	๑๑๔๗	นางอ่อง นากวิสัย	๖๓.๐๐	๒.๔๐	—	๖๐.๖๐
๔	"	๒๑๔	๑๓๕๙	นางเฉย วิจิตรานนท์	๒๐.๗๕	๐.๒๕	—	๒๐.๕๐
๕	"	๑๘๐	๑๗๓๐	นางเฉย วิจิตรานนท์	๑๒.๒๕	๐.๑๕	—	๑๒.๑๐
๖	"	๙๓	๑๑๕๑	นางสุเนตร กิ่งศิริ	๑๒๓.๐๐	๖.๖๐	๑๑๖.๔๐	—
๗	"	๙๔	๑๑๓๙	นางวรรพทยพิทักษ์	๗๒.๐๐	๓.๑๐	๖๘.๙๐	—
๘	"	๑๐๒	๑๑๕๒	นางเฉย วิจิตรานนท์	๓๒.๐๐	๐.๕๐	—	๓๑.๕๐

บัญชีที่ดินที่อุทธรณ์ทางคดีหมายเลข ๗ ขนาดกว้าง ๓.๐๐ เมตร ยาว ๒๘.๐๐ เมตร
 ในบริเวณเพลิงไหม้ ตำบลวังบูรพา อำเภอพระนครศรีอยุธยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ลำดับที่	ระวาง	เลขที่ดิน	โฉนดที่ดิน	ชื่อเจ้าของที่ดินตามกฎหมาย	เนื้อที่ตาม		เนื้อที่คืนเหลือ		หมายเหตุ
					ตามโฉนด	ถูกต้อง	ตามเหนือ	ตามใต้	
๑	๑ ก)	๙๔	๑๑๔๑	นางวราภพพิสิษฐ์	๓.๖.๖.	๓.๖.๖.	๓.๖.๖.	๓.๖.๖.	ขยายเพิ่ม
๒	๑ ข)	๙๘	๑๑๔๗	นายแบะ สะหัสสังข์	๕๐.๐๐	๑.๕๐	—	๓๘.๕๐	
๓	๑ ค)	๒๑๕	๑๔๐๘	นายแบะ สะหัสสังข์	๒๑๔.๐๐	๐.๖๕	—	๒๑๓.๓๕	
			๑๔๐๘	นายแบะ สะหัสสังข์	๕๖.๐๐	๓.๕๐	—	๕๒.๕๐	

พระยาสุทรพิพิธ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย): รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์เพื่อสร้างและขยายทางหลวงเทศบาล ในบริเวณเพลิงไหม้ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยมีหลักการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลวังบูรพาภิรมย์ อำเภอพระนคร จังหวัดพระนครให้เทศบาลนครกรุงเทพฯ สร้างและขยายทางที่บริเวณเพลิงไหม้

เหตุผล เพื่อปรับปรุงทางหลวงเทศบาลให้สะดวกแก่การคมนาคม และการป้องกันอัคคีภัย เทศบาลนครกรุงเทพฯ เห็นสมควรสร้างและขยายทางหลวงในบริเวณเพลิงไหม้ที่ตำบลตั้งกล่าวในหลักการ และให้สำรวจที่ซึ่งจำเป็นจะต้องเวนคืนเสร็จแล้ว จึงขอออกพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ตามความ

ในมาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติทางหลวง พุทธศักราช ๒๔๕๒ เพื่อกำเนินการสร้างและขยายทางต่อไป

ไม่มีสมาชิกผู้ใดคัดค้าน

ประธานพฤษสภา : ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่มีผู้ใดออกความเห็นจะได้พิจารณาในวาระที่ ๓ ที่เดียว ท่านผู้ใดเห็นว่าร่างพระราชบัญญัตินี้ควรประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไปได้ ขอให้โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือโดยพร้อมเพรียงกัน

ประธานพฤษสภา :

พร้อมเพรียงกัน ผู้ที่ไม่เห็นด้วยไม่มี เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไปได้

ระเบียบวาระที่ ๕ ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๕๐ ของรัฐบาล

(สำเนา)

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ
เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พ.ศ. ๒๕๕๐

หลักการ

เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทัณฑสถาน และ สถานฝึกอบรม ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

เหตุผล

ด้วยมีความมุ่งหมายจะย้ายเรือนจำกลางประจำเขตคลองเปรม ไปปลูกสร้างใหม่ให้เหมาะสมกับแผนการพระราชทาน และในโอกาสเดียวกันก็จะได้ย้ายโรงเรียนฝึกอาชีพจังหวัดพระนครศรีอยุธยาไว้ใกล้ๆ เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานส่วนนี้ และได้พิจารณาเห็นว่าที่ดินในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นทำเลที่เหมาะสมแก่การที่จะย้ายเรือนจำกลางประจำเขตคลองเปรม และโรงเรียนฝึกอาชีพมาปลูกสร้างใหม่ จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๕๔๖ ขึ้น และได้เวนคืนที่ดินไว้แล้ว ๑๕๐ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา ตามพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๕๔๖ เพื่อเตรียมการในขั้นต้น บัดนี้เป็นการสมควรที่จะขยายงานขั้นนี้ให้ เป็นไปตามความมุ่งหมายเดิม จึงควรจะได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนให้ได้เนื้อที่เต็มตามที่ต้องการ และได้สำรวจไว้เสร็จแล้วตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พุทธศักราช ๒๕๔๖ ท่อไป

LIRT

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

พ.ศ. ๒๔๕๐

.....
.....
.....
.....

โดยที่เป็นการสมควร ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ตามที่ ได้กำหนด ไว้ ในพระราช
กฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินบริเวณที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน
จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๔๖ ซึ่งกรมราชทัณฑ์ ได้ทำการสำรวจที่ซึ่งจะต้อง
เวนคืนเสร็จแล้วตามความในพระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ พุทธ-
ศักราช ๒๔๗๗

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์
ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจา-
นุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ภายในแนวเขตตามแผนที่ท้ายพระราชบัญญัติ
ซึ่งปรากฏรายชื่อผู้เป็นเจ้าของหรือผู้ปกครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามบัญชีท้าย
พระราชบัญญัตินี้ให้แก่กรมราชทัณฑ์

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

.....
.....

พระยาสุนทรวิจิตร (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พ.ศ. ๒๔๕๐ โดยมีหลักการว่า เวนคืนอสังหาริมทรัพย์ เพื่อสร้างทัณฑสถาน และสถานฝึกอบรม ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร

เหตุผล ด้วยมีความมุ่งหมายจะย้ายเรือนจำกลางจำเขตคลองเปรม ไปปลูกสร้างใหม่ให้เหมาะกับแผนการพระราชทัณฑ์ และในโอกาสเดียวกันก็จะได้ย้ายโรงเรียนฝึกอาชีพจังหวัดพระนครที่อยูระยามาไว้ใกล้ ๆ เพื่อความสะดวกในการดำเนินงานส่วนนี้ และได้พิจารณาเห็นว่าที่ดินในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร เป็นที่ที่เหมาะสมแก่การที่จะย้ายเรือนจำกลางประจำเขตคลองเปรม และโรงเรียนฝึกอาชีพ มาปลูกสร้างใหม่จึงได้ตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืน ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๕๐ ขึ้น และได้เวนคืนที่ดินไว้แล้ว ๑๕๐ ไร่ ๒ งาน ๒๕ ตารางวา ตาม

พระราชบัญญัติเวนคืน อสังหาริมทรัพย์ ในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๕๐ เพื่อเตรียมการในชั้นต้น บัดนี้เป็นการสมควรจะได้ขยายงานชั้นให้ เป็นไปตามความมุ่งหมายเดิม จึงควรจะได้ตราพระราชบัญญัติเวนคืนให้ ได้ เนื้อที่เพิ่มเติมตามที่ต้องการและได้สำรวจไว้เสร็จแล้วตามพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินในบริเวณที่ที่จะเวนคืนในท้องที่ตำบลลาดยาว อำเภอบางเขน จังหวัดพระนคร พุทธศักราช ๒๔๕๐ ต่อไป

เพื่อความเข้าใจอันดี ข้าพเจ้าขอเรียนเหตุผลเพิ่มเติมเพื่อให้สถานที่ทราบคือว่า โดยที่เรือนจำเขตคลองเปรม คือตึกไทย ซึ่งตั้งอยู่ในใจกลางพระนครนั้น ย่อมเห็นว่าไม่เป็นที่เหมาะสม และโดยที่อาคารสถานที่ของเรือนจำตึกไทย นี้ได้สร้างมาแต่เก่าแก่มนาน เพราะฉะนั้นถ้าจะกล่าวถึง ในทางที่จะรักษาสุขภาพอนามัยของผู้ที่ต้องคุมขังอยู่แล้วก็เรียกว่าเป็นไปไม่ได้ดี นอกจากนั้นโดยที่สถานที่อยู่ในระหว่างอันแคบ ใจกลางพระนครก็ไม่มีสถานที่ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้ต้องขังนั้นได้รับการบริหารร่างกายเพียงพอและ ไม่มีที่ดินที่จะประกอบกิจเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่เรือนจำนี้ และเกิดประโยชน์แก่ตัวนัก

LIRT

โทษ เพราะฉะนั้นตั้งแต่ในสมัยก่อนจึงได้ดำริที่จะย้ายเรือนจำลหุโทษนี้ออกไปอยู่ยังตำบลตาดยาวอำเภอบางเขน ก็ได้มีพระราชกฤษฎีกาเวนคืนตั้งแต่ พ.ศ. ๒๔๘๖ ซึ่งในขณะนั้นการเงินก็ทำไปเป็นขั้น ๆ เพียงแต่ซื้อที่ดินได้แค่เพียง ๑๕๐ ไร่ ซึ่งต่อมา ในระหว่างสงครามนั้นก็ได้ตั้งคณะกรรมการนี้เสีย ไม่ได้ขยายต่อไป บัดนี้ทางรัฐบาลมีงบประมาณแล้วในกาที่จะซื้อที่ดินมาแล้วจัดการขยายสถานที่ใหม่ให้เหมาะสม แต่เหตุผลดังกล่าวแล้วในช่วงต้นนอกจากที่จะย้ายเรือนจำลหุโทษออกไปอยู่ในที่เหมาะสมแล้วยังมี โรงเรียนฝึกอาชีพของเด็กอยู่อีกพวกหนึ่ง พวกนี้คือเด็กที่เรียกว่าพวกปล่อยเกาะ แต่เมื่อก่อนนี้เขาเอาไปไว้ที่เกาะสีชังต่อมาไว้ที่เกาะใหญ่ จังหวัดพระนครศรีอยุธยาอีกตำบลที่อยู่เกาะใหญ่ขณะนั้นก็เห็นว่าเป็นที่ห่างไกลเปลี่ยวเปลี่ยว พื้นที่นั้นก็ไม่สามารถจะทำการเพาะปลูกให้เกิดประโยชน์ โภคผลอะไรได้ มันเป็นสองฝักสองฝ่ายอยู่ด้วยในทางบริหารก็ลำบากอีกด้วย จึงได้ตกลงจะย้ายโรงเรียนฝึกอาชีพนั้นให้เข้ามารวมอยู่ในที่ดินที่เวนคืน ในครั้งนั้นด้วยที่นี้ ในส่วนที่ดินก็ได้เรียนให้ทางสภาทราบแล้วเราได้ออกกฤษฎีกาหวงห้ามไว้

แต่ พ.ศ. ๒๔๘๖ ในระยะเวลาที่ได้ล่วงมาก็ได้มีการตกลงกับเจ้าของที่ดินในการที่จะเตรียมที่ดินไว้สำหรับเมื่อรัฐบาลมีงบประมาณ จะออกกฎหมายเวนคืนอีก จะจัดการซื้อหากันซึ่งเป็นที่ทราบแก่เจ้าของที่ดินทั้งหลายอยู่ด้วยดีแล้วในเวลานี้เพราะว่าที่ดินที่จะออกพระราชบัญญัติเวนคืนนี้แม้ว่าออกไปก็ไม่ใช่เป็นการกระทบกระเทือนแก่เจ้าของที่ดินเดิมเพื่อจะไม่ให้ความเดือดร้อนที่อยู่อาศัย ประการใดเวลานี้เขาทำนากันอยู่และการที่เราจะเวนคืนเอามานั้นทุกคนทำนาของเขาเนั้นเราก็คงไม่ไปทำลายหรือตัดทอนผลประโยชน์ของเขา โดยเหตุผลดังกล่าวเพิ่มเติมมานี้ หวังว่าทางสภาจะทราบเค้าเรื่องและรับไว้พิจารณาด้วยดี

พ.ต. สหะวก นีรันดร : พระราชบัญญัติเวนคืนอสังหาริมทรัพย์นี้ ข้าพเจ้ามีความสงสัยอยู่บางประการ อยากจะหารือทางฝ่ายรัฐบาลว่า ที่ทำมานี้มีหลักกฎหมายหรือไม่การที่จะเวนคืนนี้ของบุคคลมาเป็นของรัฐบาลอย่างนี้ ข้าพเจ้าเข้าใจว่าทำได้เฉพาะสาธารณประโยชน์ แต่ว่าการเวนคืนเอามาสร้างคุกสร้างตารางและรัฐบาลก็ตีความว่าเป็นสาธารณประโยชน์ ข้าพเจ้าก็รู้สึกสงสัยและมีบางคน

สงสัยเช่นเดียวกับข้าพเจ้าว่าทำไม่ได้
 นี้เป็นเหตุผลประการหนึ่งขอให้ท่านตรวจ
 ตราดูที่ว่า การเวนคืนที่ดินมาสร้าง กุศ-
 สร้างตระวางเป็นสาธารณูปโภคหรือไม่ ถ้า
 หากว่าไม่เป็นสาธารณูปโภคท่านทำแล้ว
 จะเป็นตัวอย่าง อะไร ๆ สาธารณูปโภค
 กุศตระวางจะเป็นอะไรข้าพเจ้าก็ไม่ทราบนี่
 เป็นประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งก็คือ
 ว่าเราเป็นที่ทราบกันว่าเวลานี้สถานะบ้าน
 เมืองประเทศชาติได้รับความเดือดร้อน
 เหลือเกิน นโยบายการศึกษาไม่มีที่จะ
 ศึกษาเพียงพอเหตุเหล่านี้ย่อมสำคัญกว่า
 การสร้างกุศสร้างตระวางแน่ ๆ ถ้าหาก
 ว่ารัฐบาลได้อ่างว่ามีเงิน เตรียมอยู่
 แล้วจะเปลี่ยนรูปการเสียข้าพเจ้าเห็นว่าจะ
 ดึกว่า เพราะของเรามีอยู่แล้ว สถานที่
 เป็นเรือนจำก็มีอยู่ข้างแล้ว เพียงแต่ปรับ
 ปรับเล็กน้อยแล้วกวักขันเจ้าหน้าที่เรือนจำ
 ก็เชื่อว่าจะเพียงพอ ท่านจะสร้างกุศตรวง
 ให้หนาแน่นประการใด ถ้าเจ้าหน้าที่ของ
 ท่านไม่ปฏิบัติให้เข้มงวดแล้วก็ย่อมจะรัก
 ษานักโทษไว้ไม่ได้ เงินที่จะจ่ายไปนี้ท่าน
 ก็ไม่แสดงว่าสักเท่าไร ข้าพเจ้าพลอยเป็น
 ห่วงว่าเวลานี้สถานะ การเงิน ของเราผิด
 เคื่องมิใช่น้อย น่าจะ พิจารณา แก้ ไขความ
 เดือดร้อนที่จำเป็นก่อนจะดีกว่าเรื่องที่จะเวน

คืน^{นี้}ข้าพเจ้าได้พิจารณาแล้วว่าเจ้าของ จะ
 เดือดร้อนถึง ๖๐ แห่ง แต่ข้อ^{นี้}อันใจที่
 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า
 ท่านได้สอบสวน หรือ ได้ จากเจ้าหน้าที่ก็
 ไม่ทราบว่าไม่มีเดือดร้อนอย่างใดกัน ข้าพ
 เจ้าไม่ได้ทราบจากท่านทราบจากเพื่อนฝูง
 ว่าเดือดร้อนเพราะ ๖๐ เจ้าของที่ถูกเวนคืน
 เป็นจำนวนเนื้อที่เกือบ พันไร่ จำนวนเนื้อ
 ที่มากมายใหญ่โตเหลือเกินพอที่จะ ทำให้
 คนเดือดร้อนทั้งเจ้าของที่ ๖๐ เจ้าของ
 ท่านย่อมทราบว่าเวลานี้ที่ดินที่จะซื้อหาก
 ทำได้ยากราคาสูง การที่จะเวนคืนเขาจะ
 ได้เงินอย่างไรพอครองชีพ ถ้าจะเปรียบ
 เทียบสมัยสงครามปี ๒๔๘๖—๒๔๘๕ แล้ว
 ไกลกันลิบ ข้าวเวลานี้เกี่ยวนละเท่าไรก็ย่อม
 ทราบ ถ้าขายเพียงเกี่ยวนเดียวได้ถูกกว่าที่
 ที่เวนคืน ถ้ารัฐบาลจะยุติธรรมทำตาม
 ราคาที่ซื้อขายกันก็เป็นจำนวน ไม่น้อย จะ
 จะเป็นจำนวนเงินสูงกว่าที่กำหนดไว้ถ้า
 หากว่ารัฐบาลใช้อำนาจ โดยถือ พระราช-
 บัญญัติ^{นี้}เป็นเครื่องมือบังคับ^{นี้}ซื้อจากราษฎร
 จะเดือดร้อนเป็นอันมาก จะหาหน้าที่ไหนทำ
 เวลานี้ได้เงินก็หาซื้อไม่ได้สิ่งเหล่านี้ทาง
 รัฐบาลน่าจะใคร่ครวญดูให้รอบคอบก่อน
 จะทำอย่างไร แล้วที่ดินที่ใช้^{นี้}ก็กว้าง
 ใหญ่ไพศาลมาก ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าที่

เดิม ๑๕๐ ไร่แล้ว โหม่นเก็บพันธ์ไว้ที่
จำนวนมากขายนี้จะขังนักโทษที่ไหนกัน
สำหรับโทษที่มีอยู่ข้าพเจ้าเห็นว่าพอขัง
อยู่แล้ว ถ้าหากว่าท่านจะย้ายสถานที่แล้ว
ที่เรือนจำเก่าที่ลหุโทษนั้นท่านจะทำอย่าง
ไรก็คงขาย ก็ท่านอาจจะขายแก่หน่วย
ราชการหรือองค์กรใด ๆ ข้าพเจ้าก็ไม่
ทราบแน่ด้วย ราคาที่ไม่สมควรกับราคา
ของราคาที่ดินอยู่ปัจจุบัน คือว่าพูดอย่าง
ง่าย ๆ คือท่านจะขายถูกซอแพงซึ่งเป็นเรื่อง
ที่ทำความหนักใจให้แก่สมานเป็นอันมาก
ข้าพเจ้าขอสรุปว่าภารกิจที่จะไปสร้างขณะ
นี้เป็นการไม่สมควร เพราะไม่ใช่เวลาที่จะ
สร้างคุกตระวางเวลานี้ เปลืองเงิน เรื่อง
อื่น ๆ มีถมไป

ข้อ ๒ ท่านจะเตือนคนอื่น เนื้อที่
พันธ์ ๆ ไร่ เกินความจำเป็น จะสร้างคุก
ตระวาง

ข้อ ๓ เรื่องที่เขาจะขาย จำเป็นจะ
ต้องขาย แต่จะขายโดยราคาไม่สมควร
กับราคาปัจจุบัน ท่านจะมีข้อแก้อย่างไร
ข้าพเจ้าอยากจะรับทราบ

นายเคอน บุนนาค (รองนายก-
รัฐมนตรี): ในข้อที่ท่านสมาชิกขังใจใน
เรื่องว่าการออกกฎหมายเช่นนี้ จะเป็น
ที่ถูกต้องหรือไม่นั้น ข้าพเจ้าคิดว่า ไม่ควร

จะขังใจ เพราะ เหตุว่ากฎหมายย่อมให้อำ
นาจรัฐบาลที่จะเวนคืนที่ของประชาชนมา
เพื่อประกอบกิจการนั้น เป็นกิจการใน
ทางการปกครองเพื่อประโยชน์แก่บ้าน
เมืองก็คือประโยชน์แก่ประชาชนทั่วไปนั้น
โดยหากที่เช่นว่าเรือนจำนั้นก็ไม่ใช่เป็น
ของใครมันเป็นเรื่องของสาธารณะ เมื่อมี
การปกครองบ้านเมืองมีการจับกุมมีโรง
ศาลการเรือนจำก็จำเป็นต้องมีขึ้นนั้น ข้าพ-
เจ้าคิดว่าในแง่ที่ว่าจะไม่สมบูรณ์ตามกฎหมาย
นั้นไม่ควรจะต้องสงสัยส่วนการจัดทำ
นี้รัฐบาลก็ทราบข้อเท็จจริงที่ตั้งที่ท่าน
สมาชิกได้มีความขังใจอภิปรายมาแล้วนั้น
คือว่าการจัดทำนั้นเราหาได้จัดทำอย่าง
ว่า จะให้ไปสร้างตึกสร้างรวมให้เสร็จรวดเร็ว
ทันใจหาไม่ได้ในขณะนั้นเรามีการทำที่อยู่
พักข้างเป็นของชั่วคราว คือว่าคงถาวร
ก่อนก็ได้ขยายนักโทษออกไปบ้าง บาง
พวกไปอยู่ที่นั่น เพื่อจะได้ประกอบกิจให้
เกิดประโยชน์ขึ้นแก่ทั้งสองฝ่ายรัฐบาลฝ่าย
นักโทษนั้นเองด้วยในจำนวนเงินในการที่
เราจะซื้อที่ดินครั้งนี้เราก็ประมาณราคาใน
ที่ซึ่งเขาซื้อขายกันก็คิดว่าเงินประมาณ
๓๒๐,๐๐๐ บาท รัฐบาลก็ได้เตรียมงบประมาณไว้เท่านี้ ในการที่รัฐบาลจะไป
ซื้อนี้รัฐบาลย่อมจะไปกตราคาให้ต่ำเป็น

LIRT

ที่เด็กตัวอ่อนนั้นยอมเป็นไปไม่ได้เพราะ
 ตามหลักกฎหมายเวนคืนที่มีว่าเมื่อไม่ต้อง
 การกันแล้วก็จะต้องตั้งอนุญาโตตุลาการ
 ให้เป็นผู้กำหนดราคา ซึ่งเรื่องความที่จะ
 เตือคร่อนนั้น ข้าพเจ้าก็ได้พยายามเรียน
 แต่ข้างต้นแล้ว คือเรื่องนั้นไม่ใช่ว่ารัฐบาล
 นี้พอเข้ามาทำจับผลจับผลโดยราษฎร
 ไม่รู้ตัว อย่างนั้นอาจจะเตือคร่อน แต่
 เรื่องมันเจรจาพูดกันมาทำความเข้าใจกัน
 มากับเจ้าของที่เป็นเวลา ๖ ปี ตั้งแต่ ๘๖
 ๓—๕ ปีมาแล้วพวกเหล่านั้นเขาก็รู้ดี ถ้า
 หากว่าไม่มีเหตุการณ์สงครามเป็นเครื่อง
 ชัดของเสียแล้ว เข้าใจว่าบ้านนี้ งาน
 ก็ได้เสร็จแล้ว เราเห็นว่าถึงเวลาที่จะทำได้
 ก็ได้เริ่มทำการต่อไป ในกรณีที่ทิ้งเสีย
 ก็แปลว่าเป็นการเสียเวลาเปล่า ๆ ที่เวน
 คืนมา ๑๕๐ ไร่ เราจะเอาอีก ๖๐๐
 ไร่ ก็ประมาณ ๗๕๐ ไร่ ก็เรียกว่านั้น
 ก็จะกลับเป็นไปความเตือคร่อนแก่ราษฎร
 และจะเสียหายแก่รัฐบาลเพราะความจำ
 เป็นที่จะเห็นว่าควรจะต้องย้ายเรือนจำออก
 ไปยังที่นั้นมียอยู่ ในส่วนเรื่องของเก่า
 นั้นก็เป็นธรรมดาเมื่อเราไม่ใช้แล้วก็
 หน้าที่ของรัฐบาลที่จะต้องพิจารณาว่ามัน
 เหมาะที่จะให้แก่ราชการส่วนใดใช้สอยก็
 คงจะได้จัดการไปในทางนั้น ในอารจะ

ไปซื้อผูกขายแพงนั้นรัฐบาลก็ คง จะ ต้อง
 ระวางเพราะถ้าทำเช่นนั้น ก็ คง จะ ถูก ทำ น
 สมาชิกขายเข้าเหมือนกันเพราะฉะนั้นใน
 เรื่องซื้อผูกขายแพงนั้นก็เชื่อว่ารัฐบาลคง
 ไม่มีใครกล้าทำ ข้าพเจ้าคิดว่าเท่าที่ได้
 เรียนชี้แจงมานี้ก็คงจะเป็นที่เข้าใจดีขอให้
 โปรดระลึกถึงว่าทุก ๆ อย่างเราจะทำให้
 มันเข้าสู่ขั้นเหมาะสมแล้วทำไม้สักโทษซึ่ง
 เป็นคนไทยหรือคนต่างด้าวก็ตามเป็นมนุษย์
 เหมือนกัน เมื่อเรารู้แล้วว่ามันอยู่ในที่ไม่
 เหมาะทั้งในส่วนทองคารและในส่วนบุคคล
 นี้ เราจะขยายสถานที่ให้ออกไปอยู่ใน
 ที่กว้างใหญ่สักหน่อยให้มีลูทางที่จะได้
 ปฏิบัติกิจอันเป็นการบริหารร่างกายของ
 เขาเช่นนั้นจะไม่เป็นเรื่องที่ควรกระทำหรือ
 ข้าพเจ้าก็คิดว่าเราก็ควรกระทำเพื่อเห็น
 แก่ความเป็นมนุษย์ด้วยกัน

พล.ต. ประยูร ภมรมนตรี
 พระราชบัญญัติในหลักการ ข้าพเจ้าขอ
 สนับสนุนความเห็นของท่านรัฐมนตรี
 มหาคไทยในอันที่จะปรับปรุงเรือนจำ ใน
 หลักการต่าง ๆ ดังที่ได้ชี้แจงมาแล้ว แต่
 มีข้อความหลายประการที่ข้าพเจ้าขอเรียน
 ถามและมีข้อข้องใจอยู่ กล่าวคือในหลัก
 การแรกว่าถึงการที่จะย้ายเรือนจำ ไปตั้ง
 อยู่ที่ตำบล ลาดยาว มีข้อคัดข้อที่หนึ่ง

คือว่าเรือนจำบางขวางนั้น ควร จะ ไป รวม
ด้วยกันถ้าจะไปตั้งในที่ประชาชนเขาอยู่
จะเป็นที่รังเกียจแก่ประชาชนในการที่จะ
ไปตั้งอยู่ใกล้ราษฎรถ้าจะเอานักโทษมา
ศาลนั้นการเป็นยานักโทษ จะต้องถูกตี
ควรวนตั้งแต่ตี ๕ ข้างเจ้าโตนมาแล้วกว่า
จะมาสศาลได้มีเรื่องราวมากมาย การ ที่ย้าย
เรือนจำออกไปห่างที่ตั้งของศาลเป็นเรื่อง
ที่ทางการควรจะคิดให้มากที่สุดนี้แหละ
เรื่องการที่ตั้งเรือนจำไปตั้งในที่ชุ่ม นุ่ม-
ชื้นของราษฎรนั้นเห็นว่าควรจะไปตั้งรวม
ที่บางขวางประ การ ที่สอง นั้น การ จะ ตั้ง
เรือนจำควรนึกถึงการดำเนินคดีบ้าง แต่
ถ้าอยู่ใกล้ศาลกว่า จะ เอามาจะต้องปลุก
นักโทษตั้งแต่ตี ๕ ขึ้นตีควรวนกว่าจะเอา
มาได้ก็ลำบากในเรื่องที่ ๓ คือเรื่องเอา
เด็กมารวมกับเรือนจำของผู้ใหญ่ข้าพเจ้า
คิดว่าในต่างประเทศเขาไม่ทำกัน ไม่ควร
จะเอาเด็กมารวมกับนักโทษผู้ใหญ่ ข้าพ-
เจ้าขอตั้งข้อสังเกตเรียนถามท่านรัฐมนตรี
มหาดไทยว่า ท่านมีความดำริประ การ ไต่
ในเรื่องนี้ ประการที่ ๒ ในเรื่องการส่ง
นักโทษมาทำเนียบคดีนั้นท่านจะทำอย่างไร
อีกข้อ ๑ ข้าพเจ้าใคร่เรียนถามว่าในการ
สร้างเรือนจำจะใช้เงินสักเท่าไร เพียง
แต่การเวนคืนก็ต้องใช้ถึง ๓ แสนข้าพ-

เจ้าก็คิดว่าเป็นเงินที่น้อยที่สุดแต่ในการ
สร้างนี้ข้าพเจ้าคิดว่า เป็นปัญหาใหญ่เพราะ
เครื่องอุปกรณ์ในการสร้างเวลานั้นแพงเท่า
ไร อีฐขึ้นเท่าไรไม้ขึ้นเท่าไร ขึ้นทุก
วัน ถ้าจะสร้างจะต้องใช้เงินที่สิบล้าน
รัฐบาลมีเงินแล้วหรือในการที่บอกว่า จะ
สร้างไปพลางก่อน แต่ว่าการควบคุม
นักโทษนั้นก็ได้รับการกระทบกระเทือน
เป็นอย่างมาก เพราะฉะนั้นปัญหาว่าจะ
สร้างเมื่อไหร่เพราะในการเวนคืนนั้นก็
เวนคืนกับมาตั้งแต่ปี ๒๔๘๖ แล้ว เป็น
เวลา ๔-๕ ปีแล้ว และต่อไปรัฐบาล
จะมีเงินสร้างเรือนจำหรือไม่ ในประเด็น
นี้ขอให้ท่าน รัฐมนตรีว่า การ กระ ทรวง
มหาดไทยตอบให้ข้าพเจ้าทราบตามที่เรียน
มานี้.

พระยาสุนทรพิพิธ (รัฐมนตรีว่า
การกระทรวงมหาดไทย): ข้าพเจ้าขอ
ตอบดังนี้ คือว่าในเรื่องการจัดสร้าง รัฐ-
บาลก็กำลังคิดรายการอยู่ และคิดแล้วว่า
เราจะสร้างเสร็จปีเดียวไม่ได้ จะต้องแบ่ง
เป็นส่วน ๆ คือของงบประมาณการก่อสร้าง
สร้างเป็นปี ๆ ซึ่งจะเริ่มต้นด้วยงบประ-
มาณปี ๒๔๘๑ เป็นต้นไป ไม่ใช่ที่เรา
จะคิดทำที่เดียวเสร็จแล้วก็ของงบประมาณ
ในปีเดียวหาไม่ได้ ได้คิดว่าจะทำเป็น

LIRT

ระยะ ๆ ตามความสมควรที่ว่าควรสร้าง จะทำอะไรขึ้นก่อน

ทีนี้ในเรื่องที่จะเอาเด็ก มารวมกับ นักโทษนั้นเป็นที่ถูกต้องแล้ว ดังที่ท่าน ท่านสมาชิกได้อภิปรายนั้นในชั้นในฐานะ ที่ข้าพเจ้าเป็นผู้ปกครองก็ได้ระวังอยู่ หนักหนา แต่ขอได้โปรดระมัดระวังให้ได้ อ้าวว่าจะเอาโรงเรียนฝึกอาชีพมาอยู่รวม ด้วยกันนั้น เราไม่ได้เอามารวมกัน เพราะ เนื้อที่มีประมาณ ๗๐๐ กว่าไร่ตั้งกล่าว แล้ว เพราะฉะนั้นเราจะกันส่วนหนึ่งเป็น แผนกหนึ่งจากเรือนจำแต่อยู่ในที่ที่อยู่ใน บริเวณเรือนจำนั่นเอง ซึ่งพิจารณาตามที่ เรียงนี้จะเห็นได้ว่า ไม่ได้เอาเด็กมารวมอยู่ ในการกักขังอยู่ไม่ใช่จะเอาปะปนกัน

ทีนี้ในเรื่องที่ว่า ไปตั้ง เรือนจำ ขึ้น ใหม่ซึ่งเป็นในที่ชุ่มชื้นไม่เป็นการสมควรควรเอาไปรวมกับเรือนจำที่บางขวาง ชั้นขอเรียนให้ทราบว่า สำหรับเรือนจำ บางขวางประการที่ ๑ บริเวณภายในที่ จะ ประกอบ การ กสิกรรม อะไร ให้เป็น ประโยชน์ขึ้นเพื่อคุ้มเงินรายจ่ายของรัฐ- บาลในการเลี้ยงดูนักโทษนั้นไม่เหมาะ อีก ประการหนึ่งเรือนจำบางขวางเป็นเรือน จำส่วนกลางที่รับนักโทษอุกฉกรรจ์หนัก โทษจากจังหวัดอื่น ๆ มารวมขังไว้ใน

เรือนจำบางขวาง เพราะฉะนั้นในหลัก การจึงไม่เหมาะที่จะไปรวมกันได้ สำหรับ เรือนจำคลองเปรมนี้เป็นเรือนจำสำหรับ จังหวัดพระนครและธนบุรีเราก็ต้องจัด เป็นเรือนจำส่วนหนึ่ง และที่ให้ไปอยู่ยัง ที่บึงลาตยวณที่ดินที่เวนคืนไว้มากมาย นี้ก็เพื่อจะได้ประกอบกิจการสำหรับเป็น ประโยชน์แก่รัฐ แก่นักโทษและ ประชาชนนั่นเอง เช่นที่เราทำอยู่ในเวลา นี้ ทั้งที่ลาตยวณและที่หนองบัว ท่านทั้งหลายก็อาจ จะเห็นได้แล้วว่าเราได้เพาะ- ปลูกผักและได้นำมาจำหน่ายให้บริ โภคภายในพระนคร เพราะฉะนั้นในหลักการที่จะ เอาไปรวมกับที่บางขวางจึงไม่เหมาะ กับ วัตถุประสงค์ และไม่เหมาะ กับระเบียบ ปฏิบัติการ

ทีนี้ข้ออีกไปถึงว่า เมื่อ ไปอยู่ไกล แล้วนักโทษที่จะมายังศาลก็จะลำบาก ยาก แม้แต่อยู่ในพระนครซึ่งอยู่ใกล้ ๆ ชั้นข้าพเจ้าได้เรียนไปในเบื้องต้น ก็คือ ว่านักโทษ ระหว่งพิจารณาเรายังไม่ส่ง ไปเรือนจำที่ลาตยวณ แม้จะได้สร้างเรือน จำลาตยวณขึ้นแล้วก็ตาม นักโทษที่ขังอยู่ ในระหว่างพิจารณายังไม่เป็นนักโทษ เป็น แต่ผู้ต้องหาซึ่งเราคงให้อยู่ในพระนครนี้ คือไปตามเดิมต่อเมื่อศาลได้ตัดสินลงโทษ

แล้ว นั่นแหละจึงจะจัดส่งไปเรือนจำลาดยาวตามที่ได้เรียนชี้แจงมานี้ก็หวังว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติคงจะได้เห็นเหตุผลที่ว่า การจัดไปตม. เพื่อประโยชน์ และก็นับว่าเป็นความจำเป็นส่วนหนึ่งด้วย.

นายเชยรไท อภิชาติบุตร : พระราชบัญญัติ ๓๖๖ ตอนต้นทรัพย์สินนั้นใช้คำว่าเวนคืน การเวนคืนนี้ใช้เฉพาะเพื่อสาธารณูปโภค แต่ที่แรกข้าพเจ้าข้องใจเหมือนกัน การเวนคืนนี้จะเห็นสาธารณูปโภคหรือไม่ แต่เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยกรุณาชี้แจงแล้วก็รู้สึกว่ามีส่วนเกี่ยวข้องกับบ้าง ก็หายความข้องใจแต่ข้าพเจ้าตั้งใจสงสัยว่าพื้นที่ที่ขายพระราชบัญญัติคนไหน ๆ ก็เวนคืนกันเสียแล้วก็ไม่ควรจะให้มีเหลี่ยมเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย ซึ่งจะเป็นการหลีกเลี่ยงข้อพระวงศ์ หรืออย่างไร เพราะว่า การเวนคืนหนึ่งก็ให้เป็น ๔ เหลี่ยมจัตุรัส หรือ ๔ เหลี่ยมผืนผ้า นี่เป็นชั้นเล็กชั้นน้อยจึงข้องใจ ขอให้ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้โปรดชี้แจงให้ข้าพเจ้าหายความข้องใจด้วย.

พระยาสุทรพิธ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย): ในเรื่องเขตที่ดินนี้ ข้าพเจ้าเองก็จะเรียนให้

ละเอียดไม่ได้ คือให้เห็นด้วยตาในท้องที่จริงแต่ก็ไม่ได้เอามาสอบกับแผนที่ แต่ว่ากล่าวโดยสรุปแล้วไม่ใช่ว่าเป็นชั้นเล็กชั้นน้อย คือมีมุมหนึ่งที่เขาเจ้าสงสัยว่าในมุมเหนือนี้ถ้าหากว่าจะวางเวนไว้ก็คิดว่ามันคงเป็นสถานที่ ที่ทางการเห็นว่าควรจะเวนไว้โดยที่จะไปเวนคืนถึงด้วยคือเป็นพื้นที่ที่เขาไม่ต้องประสงค์หรือจะเป็นที่ก่อความเดือดร้อนให้แก่เจ้าของที่มากมายเพียงไหน ข้าพเจ้าคาดไม่ถึงแต่ทว่าเมื่อพิจารณาโดยสรุปทั้งได้กล่าวยืนยันตามพื้นที่นั้นจะเห็นว่ามียุสองมุมเป็นส่วนใหญ่ คือมุมอย่างมุมเหนือที่ติดต่อกับพื้นที่เดียวกัน เว้นแต่มุมด้านตะวันออกเท่านั้นที่จะทำให้สงสัยว่าจะอยู่นอกเหนือที่ขอเวนคืน ข้าพเจ้าเสียใจที่ไม่สามารถจะเรียนให้ละเอียดได้

นายเชยรไท อภิชาติบุตร : ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ได้ชี้แจงว่าไม่ทราบเหตุผลเหมือนกัน เพราะฉะนั้นจะให้สมาชิกเข้าใจไปได้อย่างไร แทนที่จะตัดให้ตรงเป็นสี่มุมเช่นนี้เมื่อเห็นว่าไม่สามารถจะตัดได้เช่นนั้นแล้วสมาชิกก็เห็นว่าจะรับไปก็จะทำให้เป็นที่เสื่อมเสีย และเมื่อตัดไปเป็นเช่นนี้แล้วจะทำให้เป็นที่เดือดร้อนแล้วก็จะยัง

LIRT

ไปกันใหญ่วันไว้แต่รัฐบาลจะแสดงเหตุผลให้เป็นที่พอใจแก่สภาน

พระยาสุนทรพิพิธ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : คือเมื่อพิจารณาตามที่เข้าใจตามแผนนั้นแล้ว มีข้อเท็จจริงที่จะเวียนแก้ท่านสมาชิกได้คือว่า ที่เหล่านี้เคยบันทึกเป็นของรัฐบาลแล้ว เพราะฉะนั้นที่จะเอาใหม่จึงต้องมีรูปลักษณะอย่างนี้ ตอนที่ต้องขอโทษ

หลวง อรรถกถยาณวินิจ : คุณเหมือนจะข้ามความสำคัญไปเสียตอนหนึ่งคือว่าในฐานะที่ข้าพเจ้าได้เคยทำงาน อยู่ในกรมราชทัณฑ์มาเป็นเวลานาน การสร้างคุกตารางนี้จะค่อย ๆ สร้างอย่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่านั้น ข้าพเจ้าไม่เห็นด้วยเลย เพราะว่า การค่อย ๆ สร้างคุกและที่เก็บนักโทษนั้นความจริงเป็นอันตรายต่อประชาชนมาก ถ้าท่านรัฐมนตรี จะ สืบ ข้อเท็จจริง โดย ใกล้เคียงสักหน่อยท่าน อาจจะทราบว่าเวลานักโทษที่นั่น เกี่ยวรั้งความชาวบ้าน มากแค่ไหน ข้าพเจ้าเคยเฝ้าดูทราบมา ก็เข้าไปเที่ยวเล่นไปเล่นตัว รั้งแก่ผู้หญิง เพราะฉะนั้นการจะค่อย ๆ สร้างตารางนั้นไม่ถูกต้องแน่ ข้าพเจ้าคิดว่ามันงบประมาณที่แน่นอนแล้ว จึงค่อยสร้างนั้นแหละจะปลอดภัยแก่มหา

ชนเกินอันมาก ประการที่ ๒ เวลาในข้างก็ยากหมากก็แพงเป็นอันมาก ถ้าเราจะเวนคืนมาในเวลาที่เราจะกำลังทำนา ทำข้าวกัน ข้าพเจ้าเองไม่เห็นพ้องด้วย ข้าพเจ้าคิดว่าพระราชบัญญัติที่น่าจะระงับยับยั้งไว้ก่อน โดยเหตุ ๒ ประการ อีกประการหนึ่ง ท่านรัฐมนตรี มหาดไทยได้แสดงว่าในพระนครนั้นจะต้องมีที่เก็บนักโทษ และเมื่อท่านได้ตอบเพื่อนสมาชิกของข้าพเจ้าผู้หนึ่งว่าจะขาย แต่ข้าพเจ้าไม่เข้าใจว่าท่านจะว่าอย่างไรแน่ ที่เก็บนักโทษนั้นจะต้องมีสร้างขึ้นใหม่ ในฐานะที่ข้าพเจ้าเป็นผู้จัดการ เรือนจำ สหุโทษในพระนครนั้น ๆ หนึ่งจะอยู่กับนักโทษมากท่านจะหลีกเลี่ยงไม่ได้เลย ในการที่จะไม่มีเรือนจำ อยู่ในพระนครอีกหน่วยหนึ่งนี้เป็นเรื่องที่ดีลำบากมากข้าพเจ้าคิดว่าพระราช บัญญัติ นั้น ถ้าผู้ไม่รู้ อะไรที่จะเอาที่เวนคืนมาก็ทำได้ง่ายนิดเดียวข้อเท็จจริงนั้นมีมากมายเหลือเกิน ข้าพเจ้าขอให้รัฐมนตรีว่าการมหาดไทย ได้โปรดชี้แจงเพื่อท่าน สมาชิกจะได้ทราบ โดยต้องแท้

พระยาสุนทรพิพิธ (รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย) : ในข้อที่ท่านสมาชิกบอกกว่าค่อย ๆ ทำไปไม่ต้องยก

LIRT

ให้ทำที่เดียวสำเร็จ นั้นความจริงรัฐบาลก็
 อยากรจะทำที่เดียวสำเร็จเหมือนกัน แต่
 รัฐบาลก็ต้องเห็นถึงในเรื่องเงินงบประมาณ
 แล้วเวลานี้ในการก่อสร้างมันแพง
 อย่างไรและหายากอย่างไรก็ยอมรับอยู่
 แล้ว ส่วนข้อที่ว่าเรือนจำนักโทษถ้าไม่ทำ
 ที่เดียว เช่นที่หายไปอยู่เวลานี้ก็ออกไป
 อาละวาดหรือทำความเดือดร้อนให้แก่ประ
 ชาชนนั้นก็น่าเป็นข้อเท็จจริง แต่ข้าพเจ้า
 ก็ไม่ปฏิเสธว่ามันอาจจะเป็นไปได้แต่การ
 ประพฤติของนักโทษ เช่นนี้ข้าพเจ้าก็ว่ามี
 อยู่ตั้งแต่สมัยไหน ๆ แล้ว มีอยู่อย่างนี้
 เสมอมาทำกันเรียบไม่ได้แม้ในสมัยที่ท่าน
 สมาชิกผู้อภิปรายเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรม
 ราชทัณฑ์ที่มีอยู่แต่จะมีมากหรือน้อยลง
 นั้นก็ไม่มีการสำรวจที่จะเทียบเคียงกัน ที่
 ท่านบอกข้าพเจ้าได้ตอน ที่กล่าวจะขาย
 นี้ข้าพเจ้าเชื่อว่าสถานที่ได้ฟัง ข้าพเจ้า
 ไม่ได้ตอบอย่างนั้นเลยที่กล่าวนั้นจะเป็น
 หน้าที่ของรัฐบาลจะดำริต่อไปว่าให้แก่
 หน่วยราชการใดเรื่องนี้ยังไม่มีการตกลง
 ประการใด พูดถึงเรื่องการซื้อการขาย
 ข้าพเจ้าบอกแต่เพียงว่า รัฐบาลนี้จะไป
 ขอแพ่งแล้วมาขายถูกมันเป็นอย่างนี้ ข้า
 พเจ้าจะกล่าวอีกสักหน่อยว่าความคิดอันนี้
 ที่ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องอภิปรายเมื่อกันเป็น

เรื่องไม่ได้ไม่สมควรอะไรนั้นข้าพเจ้าสงสัย
 ว่าความคิดอันนี้ สกมการอันนี้จะเกิดขึ้น
 ตั้งแต่ท่านผู้อภิปรายเป็นผู้ช่วยอธิบดีกรม
 ราชทัณฑ์หรือ

ประธาน พุฒสภา: ท่านได้อภิปรายกันมาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว
 ข้าพเจ้าขอความเห็นที่ประชุมท่านผู้ใดเห็น
 ว่าจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติ
 นี้ไว้พิจารณาต่อไปได้ โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๓๔ คน

ประธาน พุฒสภา: ผู้ใดไม่เห็น
 ด้วย โปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือ ๑๐ คน

ประธาน พุฒสภา: ส่งกรรมา
 ธิการชุดใหม่

นายเดือน บุนนาค (รองนายก
 รัฐมนตรี): ส่งกรรมาธิการสามัญ ชุดที่ ๒
 ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธาน พุฒสภา: แปรญัตติ
 ภายในกี่วัน

นายเดือน บุนนาค (รองนายก
 รัฐมนตรีว่า): แปรญัตติภายใน ๓ วัน
 ไม่มีสมาชิกคัดค้าน

ประธาน พุฒสภา: ต่อไป
 ร่างพระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์
 (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๔๘๐ ของรัฐบาล

LIRT

(สำเนา)
บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์
(ฉบับที่๒) พ.ศ. ๒๔๙๐

หลักการ

เพื่อขยายหน้าที่ของสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ให้รับจดทะเบียนพาณิชย์ใน
 จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรี

เหตุผล

เนื่องจากจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรี ก่อนถูกยุบจังหวัด
 ไม่มีการ ประกาศรับ จดทะเบียนพาณิชย์เลย เมื่อยุบจังหวัดยกมารวม ขึ้นกับจังหวัด
 พระนครและธนบุรี จึงได้ประกาศรับจดทะเบียนพาณิชย์ในท้องที่ทุกอำเภอ รวม
 ๑๒ อำเภอแห่ง ๓ จังหวัดนั้น โดยให้พ่อค้ามาจดทะเบียนที่สำนักงานกลางทะเบียน
 พาณิชย์จังหวัดพระนคร ทั้งนี้เพื่อให้เป็น ระเบียบเดียวกันกับอำเภอในจังหวัดพระ-
 นครและธนบุรี ซึ่งได้มีการรับจดทะเบียน หมดทุกอำเภอ บัดนี้ได้มีประกาศพระ
 ราชบัญญัติยกฐานะจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร นครนายก และนนทบุรี ขึ้น
 เป็นจังหวัดคงเดิม งานรับจดทะเบียนพาณิชย์ใน ๓ จังหวัดนั้นซึ่งได้ดำเนิน ไปแล้ว
 จึงไม่มีเจ้าหน้าที่บริหารต่อไป เพราะกองทะเบียนพาณิชย์ กรมทะเบียนการค้า ไม่
 เคยแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ไปประจำอยู่ค้างจังหวัดด้วย ได้มอบฝากงานจดทะเบียน พาณิชย์ให้
 พาณิชย์จังหวัดปฏิบัติการแทนและใน ๓ จังหวัดที่กล่าวมานี้ไม่มีพาณิชย์จังหวัดประจำ
 ครั้นจะขอเพิ่มงบประมาณจัดตั้งนายทะเบียนพาณิชย์หรือพาณิชย์จังหวัดขึ้นทั้ง ๓ จัง
 หวัดก็จะต้องเปลืองเงินอีกมาก และได้ประโยชน์แก่ทางราชการและประชาชน ไม่คุ้ม
 ค่าเพราะภาวะการค้าใน ๓ จังหวัดนี้ยังไม่เจริญมากพอ เพราะฉะนั้นเพื่อเป็นการ
 ประหยัดรายจ่ายใน สถานการณ์ที่ประเทศยังอยู่ในภาวะคับขัน และต้องการเงินไปใช้
 จ่ายบูรณะประเทศอันเป็นการจำเป็นยิ่งกว่า ทั้งเพื่อให้การจดทะเบียนพาณิชย์ได้ค้ำ
 เน้นต่อไปใน ๓ จังหวัดนั้นจึงจำเป็นต้องให้สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์รับจดทะเบียน

LIRT

พาณิชย์ให้พ่อค้าใน ๓ จังหวัดนั้นต่อไป เช่นเดิมตั้ง เมื่อก่อนยกฐานะ เป็นจังหวัดขึ้น
แต่เนื่องด้วยมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๔๗๔
กำหนดให้สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์มีหน้าที่รับจดทะเบียนเฉพาะในจังหวัดพระ-
นคร และธนบุรีเท่านั้น จึงต้องแก้ไขมาตรา ๖ ขยายหน้าที่รับจดทะเบียนออกไปใน
จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรีด้วย

การแก้ไขมาตรา ๖ จะไม่กระทบกระเทือนราษฎรทั่วไปเลย จะกระทบกระเทือน
ก็เฉพาะพ่อค้าซึ่งอำเภอส่วนมากใน ๓ จังหวัดนั้น มีพ่อค้าที่ใดจดทะเบียนไว้แล้ว
อำเภอละ ๑๐๐ กว่า ๒๐๐ ราย การจดทะเบียนก็ทำเฉพาะเมื่อเริ่มทำการค้าครั้งเดียว
เท่านั้นต่อไปไม่ต้องจดทะเบียนอีก นอกจากจะมีการเปลี่ยนแปลงในรายการที่จดทะเบียนไว้
จึงต้องมาจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงรายการแต่กันาน ๆ จึงจะมีสักครั้ง ตามธรรมดาพ่อค้า
ส่วนมากย่อมต้องไปมาติดต่อการค้ากับจังหวัดพระนครอยู่เสมอ การคมนาคมระหว่าง
๓ จังหวัดนั้นกับจังหวัดพระนครก็สะดวก การจดทะเบียนนั้นพ่อค้าก็ไม่จำเป็นต้องมา
จดเอง จะลงชื่อและกรอกรายการในคำขอจดทะเบียนแล้วฝากใครมายื่นก็ได้ หรือจะ
ทำหนังสือมอบฉันทะให้ใครมาจดแทนก็ได้ จึงเห็นว่าไม่น่าจะเป็นเหตุให้พ่อค้าต้อง
เดือดร้อน

(สำเนา)

ร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๔๘๐

.....
.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์ พุทธศักราช
๒๔๗๔

LIRT

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์ พุทธศักราช ๒๕๒๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์ขึ้นในจังหวัดพระนคร เรียกว่า “สำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์” โดยมีนายทะเบียนพาณิชย์เป็นเจ้าหน้าที่อยู่ในความควบคุมของกรมทะเบียนการค้า เพื่อรับจดทะเบียนในจังหวัดพระนคร จังหวัดธนบุรี จังหวัดสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดนนทบุรี

ส่วนจังหวัดอื่นๆ ให้รัฐมนตรีจัดตั้งสำนักงานทะเบียนพาณิชย์เพื่อรับจดทะเบียนโดยตรงต่อสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์”

นายเดือน บุนนาค (รองนายกรัฐมนตรี) : รัฐบาลขอเสนอร่างพระราชบัญญัติระเบียบพาณิชย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วยมีหลักการเพื่อขยายหน้าที่ของสำนักงานกลางทะเบียนพาณิชย์ในจังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรี เหตุผลก็คือว่า จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรี เมื่อเวลารวมอยู่กับจังหวัดพระนครนั้น ได้มีการรับจดทะเบียนพาณิชย์กันขึ้นก็มีผู้มาจดทะเบียนตามอำเภอต่าง ๆ ในสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรีนั้น

หลายราย ด้วยกันเป็นจำนวนรวมทั้งสิ้นกว่าพัน ครั้งเมื่อได้แยกสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรีออกไปเป็นจังหวัดอิสระแล้วถ้าหากว่า จะได้จัดการจดทะเบียนพาณิชย์ก็ควรที่จะต้องตั้งพาณิชย์จังหวัดต่าง ๆ เหล่านี้ ทางกระทรวงพาณิชย์ ได้พิจารณาในข้อนี้ด้วยเหมือนกันก็รู้สึกว่าการตั้งพาณิชย์จังหวัดนั้นเราจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการตั้งเงินเดือนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นอันมาก และเมื่อมากบ้างถึงว่า ก็กิจการระหว่างสมุทรปราการ สมุทรสาคร และนนทบุรีนั้น

LIART

ในแง่การค้ำประกันการค้ำประกันอยู่บ้างก็
ไม่ห่างไกลกัน พ่อค้าก็มาพระนครเสมอ
และอีกประการหนึ่งถ้าเรา จะ ทอดทิ้ง ไม่
จดทะเบียนพาณิชย์เสีย จำนวนเงินจก-
ทะเบียนพาณิชย์ก็เป็นจำนวนพันกว่า และ
การจดทะเบียนก็เพื่อจะรู้ว่าผู้ประกอบการ
พาณิชย์ได้ประกอบ การพาณิชย์ ชนิดใด
และผู้ประกอบการนั้นเป็นสัญชาติอะไร ก็เป็น
แนวทางที่รัฐบาลส่งเสริมใน การพาณิชย์
ของประเทศได้เหมือนกัน และการพาณิชย์
ถ้าจะไม่ให้จดทะเบียน จะให้เลิกไปก็จะ
เป็นการถอยหลังก็รู้สึกว่าเป็นการสมควร
เพราะประโยชน์ที่ได้นั้นก็มีอยู่ ที่เราตั้ง
ขณะนั้นก็ใช้เงินงบประมาณได้เปลืองไป
เมื่อได้ค่าหนึ่งถึง ๒ เหตุนี้แล้วก็เห็นว่าทาง
ที่จะออกก็โดยแรงประหยัด ก็คือให้
ขยายอำนาจสำนักงานกลางพาณิชย์ที่กรุง
เทพฯ ให้นำจดทะเบียนพาณิชย์ของพวก
พาณิชย์ทั้งหลายที่อยู่ในเขตทั้ง ๓ นี้
รวมอยู่ในเขตพระนคร ข้อที่วิตกว่าจะ
เดือดร้อนที่พ่อค้าในรัฐบาลก็ได้พิจารณา
เห็นว่า การ จด ทะเบียน พาณิชย์ก็ จด หน
เดียวแล้วต่อไปก็ไม่ต้อง จด นอก จาก จะ
เปลี่ยนแปลงกิจการ คำ ไปเป็น อย่างอื่น
นอกจากที่ที่จดทะเบียนไว้ นั้นแหละจึง
จะต้องมาจดทะเบียน และอีกประการหนึ่ง

การจดทะเบียนพาณิชย์ไม่จำเป็น จะ ต้อง
มาจดเอง จะให้ผู้ใดมารับแบบฟอร์มหรือ
มอบฉันทะให้ผู้หนึ่งผู้ใดมาก็ได้ เห็นว่า
ข้อขัดข้องนั้นไม่กระทบกระเทือน ถึง ผล
ประโยชน์ของพวกพ่อค้ามากมายอย่างสม
ควรไป ด้วยประการดังนี้รัฐบาลจึงขอ
เสนอร่างพระราชบัญญัติทะเบียนพาณิชย์
ขึ้นมา เพื่อขยายอำนาจให้รับจดทะเบียน
ไว้ด้วยจึงขอเสนอให้ท่านสมาชิกสภา ได้
พิจารณาตามสมควร

พ.ต. สหะวก นีรันดร : สำหรับ
การ จด ทะเบียน พาณิชย์นี้ข้าพเจ้า ได้
ยื่นคำขออภิปราย เหตุผลนั้นข้าพเจ้า
มีความ สงสัย อยู่ในเรื่อง การ จดทะเบียน
พาณิชย์นี้จะ ได้รับ ประโยชน์อะไรบ้าง
ข้าพเจ้ามองนักหนาทำนรัฐมนตรีอธิบาย
ว่า จะได้รับประโยชน์ในการทราบ
สถิติและมีโอกาสช่วยเหลือในการค้าขาย
นั้น อันนั้นข้าพเจ้าเองก็เคยไปจดทะเบียน
พาณิชย์ก็ยังไม่ได้รับการช่วยเหลือ
สักนิดเดียว ข้าพเจ้าขอรับรองในเรื่องนี้
กระทั่งการ จดทะเบียน พาณิชย์ ที่ว่าจะได้
รับประโยชน์นั้น ไม่คุ้มเลย และที่จะให้
สำนักงานจดทะเบียนพาณิชย์ที่กรุงเทพฯ
นำจดทะเบียนถึงสมุทรปราการสมุทร-
สาคร และ นนทบุรีนั้น ท่าน ก็ ต้อง นึกว่า

การคมนาคมบ้านเราเป็นอย่างไร การมา
 จดหนึ่งง่ายยากอย่างไร ตามจังหวัดท่านย่อม
 ทราบว่าการคมนาคมทุก จังหวัด แล่น จะ
 ยาก ยิ่งคมนาคมจากบ้านมาสู่กรุงเทพ มา
 จดถึงกระทรวงพาณิชย์แล้วเป็น ของยาก
 เย็น อาจต้องค้างวันค้างคืนเป็นการ เคียด
 ร้อนมากมาย ส่วนประโยชน์ที่เขาได้รับ
 นั้นไม่สมควร ข้าพเจ้าอยากจะใคร่เรียน
 เป็นเรื่องที่ฟ้องรัฐบาลให้ทราบว่าทุกครั้ง
 ที่มีการแจ้งปริมาณก็ดี จดทะเบียนก็ดี ครัง
 นี้แหละเป็น โอกาสที่เจ้าหน้าที่จะได้รับ
 ประทานน้ำชา นี่เป็นเรื่องจริง ข้าพเจ้า
 กล้าพูดเพราะข้าพเจ้าไม่เคยเสีย ค่าน้ำชา
 จึงกล้าพูดได้ และข้าพเจ้าพูดในส่วนตัว
 กับท่านรัฐมนตรีด้วยการจดทะเบียนโรง-
 งานอุดรเหล่านี้ ข้าพเจ้าได้บอกท่าน
 นายกรัฐมนตรีและแจ้งรัฐมนตรีให้ทราบ
 ว่าวิธีกินน้ำชานี้กินอย่างไร กินโดยวิธี
 บังคับเอามาให้กิน คือใครจะไปจดทะเบียน
 เบียนจะต้อง ไปซื้อ พระ ราช บัญญัติเขา
 หนึ่งฉบับพร้อมทั้งใบคำร้อง ๘ บาทไม่ย้ง
 นั้นจกไม่ได้ก็เท่ากับว่าพิมพ์พระราชบัญญัติ
 ขายเป็นเอาทำไว้นั้นเอง นี่เป็นความจริงจะ

แก้ไขอย่างไรไม่ทราบ ข้าพเจ้าฟ้องให้
 ทราบว่าถ้าจะมีการจดทะเบียนแบบนี้ท่าน
 จะมีอีกหรือเปล่าข้าพเจ้าชักชวน ๆ ใน
 ฐานะที่เป็นสมาชิกขอยืนยันว่าจริง ได้เสีย
 มาเองถ้าอย่างนั้นแล้วจะให้มีการแจ้ง ปริ-
 มาณหรือจดทะเบียนแล้ว ถ้าไม่ได้ประ-
 โยชน์จริง ๆ อย่าทำเลยเสียเวลาเปล่า ๆ
 ข้าพเจ้าไม่เคยได้รับเอื้อเฟื้อจากกระทรวง
 พาณิชย์สักครั้ง จดที่บริษัทแล้วยังมาจด
 ที่อื่น ข้าพเจ้าเป็นผู้ทวงเขานอกออกใน
 ได้ก็ยังไม่สะดวก แล้วพ่อค้าที่อยู่ตามต่าง
 จังหวัดนั้นจะวิ่งได้สะดวกอย่างไร ท่านก็
 เทากับเพิ่มค่าน้ำชาให้แก่เจ้าหน้าที่ท่าน
 เอง เพราะฉะนั้นขอฟ้องให้ทราบว่าถ้า
 ท่านจะให้ตามจังหวัดมาจด ทะเบียน พา-
 ณิชยที่กระทรวง พาณิชย์แล้วขอย้ำให้มี
 เรื่องอย่างที่ข้าพเจ้าฟ้องเช่นนี้อีกเลย

ประธานพฤษสภา : ท่านก็ไม่ได้
 คัดค้านอะไร เพียงแต่ฝากข้อสังเกตเท่า
 นั้น เพราะฉะนั้นขอความเห็นในที่ประชุม
 ท่านผู้ใดเห็นว่าควร จะ รับ ร่าง พระ ราช-
 บัญญัติไว้พิจารณาต่อไป ขอได้โปรดยก
 มีขึ้น

LIRT

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก

ประธานวุฒิสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ขอให้ไปรดยกมือขึ้น

มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย

ประธานวุฒิสภา : เป็นอันว่าร่างพระราชบัญญัติไว้พิจารณาต่อไป
ส่งกรรมการชุดไหน

นายเดือน บุญนาค (รองนายกรัฐมนตรี) : ขอส่งกรรมการสามัญ

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

- หลวงอรรถกฤษยานุรักษ์
- แก้ว สิงหะศเซนทร์
- สิริ ชาศินันท์
- ทองม้วน สติรบุตร
- ทิน พรหมพิทักษ์กุล
- ผูก ปาลธรรม
- หลวงประสิทธิ์นรกรรม

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอส่งกรรมการสามัญ ชุดที่ ๓ ไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติ แปรญัตติภายในกี่วัน

นายเดือน บุญนาค (รองนายกรัฐมนตรี) : แปรญัตติภายใน ๓ วัน

ประธานวุฒิสภา : รัฐบาลขอแปรญัตติภายใน ๓ วัน เมื่อไม่มีผู้ใดมีความเห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าที่ประชุมนี้อนุมัติ ขอเลิกประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ นาฬิกา

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

- ชลอ อินทร
- อาจินต์ อธิวาส
- อรุณ โอปรัสต์ัม
- วิชัย ชีรชาติ
- มานพ มณีโชติ
- ประเดิม แท่งเพชร

ไพโรจน์ ชัยนาม
รักษาการเลขาธิการวุฒิสภา

พลเรือตรี ก.ป. ศรยุทธเสนี
ประธานวุฒิสภา

